

**А.Стасевіч
С.Варыёцкі**

*Кароткі
расейска-беларускі
фізіялягічны
слоўнік*

**Незалежная выдавецкая кампанія
'ТЭХНАЛОГІЯ'
Менск, 1993г.**

СПОНСАР ВYДАННЯ А/Т «ВІТТ»

А/Т НВТК «ВІТТ» — гэта згуртаванне прадпрыемстваў, якія вырабляюць мастацкія, дакументальныя і відэафільмы, галаграфічныя пленкі, вырабы з напылаваннем стопкаў нітрыду тытана, офісную і мягкую мэблю, выконваюць будаўнічыя і аднаўленчыя работы, вырошчваюць сельгаспрадукцыю, а таксама ўкладаюць частку заробленых грошай у развітак культуры і навукі роднае Беларусі.

**А.Стасевіч
С.Варыёцкі**

*Кароткі
расейска-беларускі
фізіялягічны
слоўнік*

**Незалежная выдавецкая кампанія
'ТЭХНАЛОГІЯ'
Менск, 1993г.**

ЗАДЗІННОЧАНЬНЕ БЕЛАРУСКІХ СТУДЭНТАЎ НАВУКОВАЯ СЭКЦЫЯ

даведачнае выданьне

*КА. ОЛКЭ РАСЕЙСКА-БЕЛАРУСКЭ ФІЗЫЯЛАГІЧНЫ
СЛОЎНІК*

©УКЛАДАЛЬНІКІ:

А.Стасевіч

С.Варыёцкі

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

П.Мурзёнак, загадчык лябараторыі прыкладное
фізіялэгіі Інстытута фізіялэгіі АН Беларусі, доктар
мэдычных навук

Б.Плотнікаў, в.а.загадчыка катэдры тэарэтычнага
й славянскага мовазнаўства БДУ, доктар
філялягічных навук, прафэсар

Укладальнікі шчыра дзякуюць шановнаму
сп.С.Бялугіну за дапамогу ў працы па складаньні
слоўніка.

Слоўнік зьмяшчае звыш 3000 азначэньняў.Пры-
значаны фізіёлягам, біёлягам, лекарам, студэнтам
мэдычных ды біялягічных факультэтаў ВНУ.

**Незалежная выдавецкая кампанія
'ТЭХНАЛОГІЯ'
Менск, 1993г.**

Траха аб слоўніку.

Лішне даводзіць неабходнасць напісання сучасных падручнікаў па ўсіх галінах навукі, і па фізіялогіі ў тым ліку, на беларускай мове. Але да матар'яльных цяжкасцяў у гэтым пытанні далучаецца шчэ й адсутнасць добра распрацаванае навуковае, фізіялагічнае ў нашым выпадку, тэрміналогіі. Таму, не прэтэндуючы на беспамыкавасць, мы ўзяліся за даволі складаную справу - складанне тэрміналагічнага слоўніку па фізіялогіі.

Некалькі словаў пра будову й прынцыпы ўкладання слоўніку. Мы намагаліся як мага больш поўна скарыстаць моўную спадчыну 20-30-х гадоў, адылі гэтага вельмі й вельмі мала, дзеля таго, каб слоўнік быў прыдатны для выкарыстання ў наш час. Таму часцяком мы "старым" словам надавалі нейкае "новае" сэнсавое адценне ды стваралі нэалогізмы. Дарэчы, гэтыя самыя нэалогізмы, калі не адыграюць свае назоўнае ролі, дык дапамогуць студэнтам медычных ВНУ хутчэй засвоіць малазразумелія напачатку лацінізмы. Улічваючы тое, што медыцына хіба не самая інтэрнацыяналізаваная навука (а фізіялогія, як ейная галіна, тут не выключэнне), мы падалі ў беларускай транслітарацыі ўсе прыведзеныя ў слоўніку азначэнні, што транлі ў медычнае назоўніцтва з заходнеўрапейскіх моваў. Гэтаксама ў слоўнік увайшло багата клінічных назоваў ды тэрмінаў зь іншых навук, бо фізіялогія, напэўна, самая вялікая галіна на дрэве медыцыны. Варта ўзгадаць пра тое, што безумоўная большыня пададзеных у слоўніку беларускіх тэрмінаў прайшла, так бы мовіць, выпрабаванне практыкай праз выкарыстанне ў навучальным працэсе першае за апошнія дзесяцігоддзі беларускамоўнае групы ў Менскім дзяржаўным медычным інстытуце.

Безумоўна, слоўнік ня поўны (таму ж ён і "Кароткі...") ды далёка не бездакорны з усіх пунктаў гледжання, але ў любым выпадку "Кароткі расейска-беларускі фізіялагічны слоўнік", па-першае, ужо нешта ва ўмовах поўнай адсутнасці тэрміналагічных даведнікаў, па-другое, ён, прынамсі, здольны адыграць ролю своеасаблівага каталізатара ў справе выдання некага больш каштоўнага й паўнавартага.

На заканчэнне звяртаемся да ўсіх магчымых спажыўцоў нашага слоўніка з просьбай дасылаць свае заувагі ды прапановы на адрас: Навуковая сэкцыя ЗБС, вул. Някрасава, 35-1-68, Менск, 220052.

А.Смацёвіч

С.Варнёткі

Скарачэньні, ужываныя ў Тэксьце:

анат.-анатомія

биол.-биология

ж.р.-женский род

мн.,мн.ч.-множественное число

м.р.-мужской род

напр.-например

неоконч.-неоконченное(действие)

пат.сост.-патологическое состояние

перен.-переносное значение

р.п.-родительный падеж

+сж.-смотри ещё

тв.п.-творительный падеж

хим.-химия

физиол.-физиология

физ.-физика

электр.-электричество

[] -слово может употребляться наравне с ранее приведенным

абдоминальный - чэраўны, абдамінальны
аборт - спарон, аборт
абсолютный - безумоўны, безадносны, абсалютны
абсолютная световая чувствительность - абсалютная сьветлавая чужьлівасьць
абсорбция - паглынаныне, усмоктваньне, абсорбцыя
автоматизм - самачыннасьць, аўтаматызм
а. дыхательного центра - аўтаматызм дыхальнага цэнтру
автономный - самаўраўнаважаны, аўтаномны
автономная нервная система - аўтаномная нэрвовая сыстэма
аглютинация - зьліпаньне, аглютынацыя
аглютинирующий - аглютыноўны
агнозия - непазнаваньне, агнозія
агрессивный - зачэпны, захопны, агрэсыўны
агрессивное поведение - агрэсыўны паводзіны
адаптация - прыстасаваньне, прызвычаныне, адаптацыя
а. болевая - адаптацыя болевая
а. вкусовая - адаптацыя смакавая
а. к высоте - адаптацыя да вышыні
а. зрительная - адаптацыя зрокавая
а. обонятельная - адаптацыя нюхавая
а. психическая - адаптацыя псыхічная
а. рентгенов - адаптацыя рэнтгэнаваў
а. световая - адаптацыя сьветлавая
а. слуховая - адаптацыя слыхавая
а. тактильная - адаптацыя дотыкавая
а. темновая - адаптацыя да цемры
а. температурная - адаптацыя тэмпературная
а. грудовая - адаптацыя працоўная
а. физическая - адаптацыя фізычная
а. цветовая - адаптацыя колеравая
адгезия - прымацаваньне, адгэзія, (неоконч.) прымацоўваньне
адекватный - адпаведны, роўны, адэкватны

адинамия - нэмарач, адынамія
адоптивный - прыстасоўны, адаптыўны
адреналин - адрэналін
адсорбция - паверхневае паглынаныне, адсорбцыя
азотемия - азэтакровіца, азотэмія
азотистое равновесие - азэтавая раўнавага
азотистый баланс - азэтавы баянс
а. б. отрицательный - азэтавы баянс адмоўны
а. б. положительный - азэтавы баянс станоўчы
акапция - нячэнасьць, акапія
аккомодация - дапасаваньне, акамадацыя, (неоконч.) дапасоўваньне
аксон - аксон
аксонный холмик - грудок аксону
активирование - актывацыя, актываваныне
активность - дзейнасьць, актыўнасьць
а. двигательная - актыўнасьць рухавая
акцелтор - прыймач, акцэптар
а. результата - акцэптар выніку
а. действия - акцэптар дзеяньня
алкалоз - недакісьленьне, алькалёз
а. выделительный - недакісьленьне выводнае
а. дыхательный - недакісьленьне дыхальнае
а. компенсированный - недакісьленьне кампэнсаванае
а. некомпенсированный - недакісьленьне некампэнсаванае
аллерген - іншачыннік, алерген
аллергия - алергія
альбумин - альбумін
альвеола - пухірык, місачка, альвэала
а. гроздьевидных желез - альвэала гронкаватых залозаў
а. зуба - місачка зуба
а. лёгкого - пухірык лёгкага
альвеоларно-артерияльное различие - пухірыка-артэрыяльнае адрозьненне
альвеоларный воздух - пухірыкавае паветра

альдостерон - альдастерон
альтерация - нявечаньне, альтарадыя
амилаза - амілаза
аминокислота - амінакісьля
а.заменимая - амінакісьля замённая
а.везаменимая - амінакісьля незамённая
амниотения - аміястэнія
амисезия - бяспамяцьдзе, запамятаньне, амнэзія
аморфный - некрышталёвы, аморфны
анабиз - анабіёз
анаболизм - утварэньне біярэчываў, анабалізм
анакрота - анакрота
анализирующие средства - болепатольныя сродкі, аналізныя сродкі
аналгезия - бязбольнасьць, анальгэзія
анализ - расклад, разбор, аналіз
анализатор - раскладальнік, аналізатар
а.болевой - аналізатар болевых
а.вестибулярный - аналізатар вэстыбулярных
а.вкусовой - аналізатар смакавых
а.двигательный - аналізатар рухальных
а.зрительный - аналізатар зрокавых
а.кожный - аналізатар скурных
а.обонятельный - аналізатар нюхавых
а.пространства - аналізатар прасторных
а.речедвигательный - аналізатар маўленчарухальных
а.речеслуховой - аналізатар маўленчасьліхавых
а.частотный - аналізатар частасных
ангиографии - судзінапіс, ангіяграфія
ангиограмма - судзінарыс, ангіяграма
ангиоспазм - судзінасьціск, ангіяспазма
анастомоз - сьтока, анастамоз
анафилактия - іншачыннае сябёншчаньне, анафіліякія
анемия - недакровіца, анэмія
а.гемолитическая - недакровіца гемалітычная
а.наследственная - недакровіца спадчынная
анестезия - нячуйнасьць, неадчуваль-

насьць, болеадлучнасьць, анівэстэзія
антагонизм - супрацьнасьць, антаганізм
а.мышц - антаганізм цягліцаў
антидиуретический - антыдыурэтычны
антидот - процітрута, антыдот
антицелло - проціцела, антыцела
антиотоксин - процітаксін, антытаксін
анурия - нябруленьне, анурыя
ашатия - нячуласьць, апацыя
апноэ - нэдых, апноэ
аппарат - апарат
а.дыхательный - апарат дыхальных
а.искусственного кровообращения - апарат штучнага крывязвароту
а.мочеполовой - апарат бруляніццёвы
а.нервно-мышечный - апарат нэрва-цяглічных
а.опорно-двигательный - апарат апорных руху
а.пищеварительный - апарат траўленьня
ашпетит - смак, апэтыт
а.избирательный - апэтыт абіральных
а.назвращённый - апэтыт скажоны
а.повышенный - апэтыт падвышаны
ашпетитный сок - запальны сок
аштека - зэльня, зялейня
аритмия - арытмія
а.дыхательная - арытмія дыхальная
а.мерцательная - арытмія мігальная
а.сердца - арытмія сэрца
артериально-венозная разница - артэрыяльна-вэнозная розьніца
артериальное давление - артэрыяльнае ціск
артериальный проток - артэрыяльная пратока
артериола - артэрыёла, артэрыёла
артерия - артэрыя
артэфакт - штучнасьць, бочнасьць, артэфакт
а.раздражения - бочнасьць у падзьважэньні
асинхронный - неспачасны, асыньхронны
ассиметрия - асымэтрыя
а.полушарий - асымэтрыя паўсфэраў

ассимиляция - засваенне, прыпадабненне, асыміляцыя
асоцыяцыйны - злучальны, асацыяцыйны
астыгмазм - непунктоўнасць, астыгматызм
астма - дыхавіца, астма
атаксія - атаксія
атриовентрикулярная задержка - атрыёвентрыкулярная затрымка
атриовентрикулярный узел - атрыёвентрыкулярны вузел
атрофия - атрафія
аудиометрия - слыхамеранне, аўдыямэтрыя
ауксотонические сокращения - мяшаныя скарачэнні, аўксатанічныя скарачэнні
афферентация - цэнтрамкнёне, афэрэнтацыя
а.обратная - афэрэнтацыя зваротная
а.обстановочная - афэрэнтацыя акалічнасцёў
а.пусковая - афэрэнтацыя пуская
афферентное звено - афэрэнтавы лучак
афферентные пути - афэрэнтавыя шляхі
афферентный - дацэнтравы, цэнтрамклівы, афэрэнтавы
ацетилахалин - ацэтыльхалін
ацетилахалинэстераза - ацэтыльхалінэстэраза
ацидоз - перакісьленне, ацыдоз
а.выделительный - перакісьленне выводнае
а.дыхательный - перакісьленне дыхаальнае
а.компенсированный - перакісьленне кампэнсаванае
а.некомпенсированный - перакісьленне некампэнсаванае
аэрация - паветранне, аэрацыя
аэротаксис - паветрамкнёне, аэратаксыс

Б

баланс - роўнасць, баянс
б.азотистый - баянс азотавы
б.водный - баянс водны
б.минеральный - баянс мінеральны
б.энергетический - баянс энэргетычны
барабанный - бубенны
барабанная лестница - бубенныя сходы
барабанная перепонка - бубенная балона
барабанная полость - бубенная паражына
барорецептор - ціскацэптар, барарэцэптар
барьер - застаўня
б.альвеоло-капиллярный - застаўня альвэоля-капілярная
б.гемато-офтальмический - застаўня гемата-афтальмічная
б.гематоэнцефалический - застаўня гемата-энцэфалічная
б.гистогематический - застаўня гістагематычная
б.глияльный - застаўня гліяльная
барьерная функция - застаўнёвая функцыя
батмотропный - наўзрушны, батматрапіны
бдительность - пільнасць
безводный - бязводны
бязмякотный - бязмякляы, бязмякатны
безусловный - безумоўны
белое вещество - 1.(мозга) белая матэрыя; 2.(хим.) белая рэчыва
белковая недостаточность - брак бялку, бялковая нястача
беременность - цяжарнасць
бессознательный - непрытомны, несвядомы, пазасвядомы
бессознательные психические явления - пазасвядомыя псіхічныя з'явы
беспокойство - (станова) непакой
бессонница - бясань, бясоньне
биливердин - білівердын
билирубин - білірубін

бинокулярный - двоухвочны, бінакулярны
бинокулярное зрение - бінакулярны зрок

биологически активные точки - біялагічна дзейныя пункты

биологические часы - біялагічны гадзіннік

биоопотенциал - біапатэнцыял

биопсия - біяпсія

биполярный - двоухскрайні, біпалярны

бледный шар - бледы клуб

близжайшая точка ясного видения - найбліжэйшы пункт выразнага бачання

блужорукость - паніклівасць, панікліца

блокада - супын, бякада

бляшка - бляшка

бляшки пейеровы - сабраныя лімфатычныя вузлыкі

бодрствование - няспаньне, чуйнаваньне

бодрствовать - ня спаць, чуйнаваць

боковой - бочны, бокавы

болезнь - хвароба

болеутоляющее средство -

болесуцішальны сродак

боль (ж.р.) - боль (м.р.)

б.отражённая - боль адбіты

больница - лякарня, больніца, шпіталь

большой круг кровообращения -

большы крывязварот

борозда - разора

борозды головного мозга - разоры галаўных мазгоў

брадикардия - брадыкардыя

брожение - брузаваньне

брызжейка - аточына

бугор - груд

б.зрительный - груд зрочны

бульбарное животное - бульбарная жывёліна

бульбарный паралич - бульбарны парэлюш

буфер - буфар

буферный раствор - буфарная рошчына

буферная функция - буфарная функцыя

быстрая активность в ЭГГ - хуткая актыўнасць у ЭГГ

В

Валлера перерождение - Валерава перараджэньне

вазодилатация - судзінашыраньне, вазадылатцыя

вазоконстрикция - судзіназвужаньне, вазаканстрыкцыя

вазомоторный - судзінарухальны, вазаматорны

вазопрессия - вазапрэсын

вакуоля - пустотка, вакуоля

вариант - адменьнік

введение - 1.(препарата) увядзеньне, уліваньне; 2.(в книге) уводзіны

вверху - утары, увярсе

вдох - удых, удыханьне

вегетативный - вегетацыйны

вегетативная нервная система - вегетацыйная нервовая сыстэма

веко - павека

величина - велічыня

в.средняя - велічыня сярэдня

велоэргометрия - велаэргамітрыя

вена - вэна

венозный - вянковы

венозные сосуды - вянковыя судзіны

венозный - вэнозны

венозный возврат - вэнознае вяртаньне

венозное давление - вэнозны ціск

венозная сеть - вэнозная сетка

вентиляция - вэтраваньне, вэнтывацыя

в.лёгких - вэнтывацыя лёгкіх

в.лёгких искусственное - вэнтывацыя лёгкіх штучная [прымусовая]

венула - вэнка, вэнула

веретено - пачынак

в.мышечное - пачынак цягліцы

в.вервномышечное - пачынак нервацягліцы

вероятный результат - іграгодны вынік

вероятность - імавернасць, іграгоднасць

в.возникновения - імавернасьць паўставаньня
верхний - верхні, горны
верхние дыхательные пути - верхнія дыхаьльныя шляхі
верхний пищеводный сфинктер - верхні страваходны сфінктар
верхушечный толчок - верхавінкавы штуршок
вес - вага
в.тела - вага цела
вестибулярный - вэстыбулярны
вестибулярный аппарат - вэстыбулярны апарат
вестибулярная лестница - вэстыбулярныя сходы
вестибулярные ядра - вэстыбулярныя кулі
вещества пороговые - рэчывы гранічныя
вещество - рэчыва, матэрыя
в.мозга белое - матэрыя мазгоў белая
в.мозга серое - матэрыя мазгоў шэрая
живящие - ужыўленьне, укараненьне
живлять - ужыўляць, укараняць
взаимодействие - узаемадзеяньне, узаемачыннасьць
завесь - завісь
височный - скроневы
височная кость - скроневая кстка
висячая капля - віслая кропля
висцеральный - нутравы, вісцэральны
витальный - жыцьцёвы, жыцьцэнеабходны, вітальны
витаминальная недостаточность - брак вітамінаў, вітамінная нястача
включения (в живой клетке) - улучэньні
вкус - смак, (перен.) густ
вкусовой - смакавы
вкусовая луковица - смакавая цыбуліна
вкусовая пора - смакавая кіпра
вкусовая почка - смакавы брысток
вагопотеря - страта вільгаці
влажность - вільготнасьць
в.воздуха - вільготнасьць паветра
взлечение - поцяг, нахіл
вместимость - умяшчальнасьць

внеклеточный - пазавузны
внешнесекреторный - вонкісакрэцыйны
внешний - вонкавы
внешняя секреция - вонкавая сакрэцыя
внешняя среда - вонкавае асяродзьдзе
внимание - увага
внутреннее ухо - нутраное вуха
внутренний - нутраны
внутренняя секреция - нутраная сакрэцыя
внутренняя среда - нутраное асяродзьдзе
внутрибрюшинный - нутрабрухавінны
внутрибрюшной - нутрачэраўны
внутриивенный - нутравэнны, давенны
внутриивенное влияние - давеннае ўліваньне
внутриглазной - нутравочны
внутригрудной - нутрагруддзевы
внутрижелудочковый - нутрашлунчакавы
внутрижелудочный - нутрастраўнікавы
внутриклеточный - нутравузны
внутримышечный - нутрацяглічны, дацяглічны
внутримышечное влияние - дацяглічнае ўліваньне
внутриполостное давление - нутраларажніны ціск, ціск у паражніне
внутрисекреторный - нутрасакрэцыйны
внутрисосудистый - нутрасудзінны
внутрисердечный - нутрасэрцавы
внутрисуставный - нутрасустаўны
внутричерепной - нутрачэрапны
вовне - вонкі
вода - вада
водитель ритма - рытмаводца, (р.п.)рытмаводцы; водца рытму
возбудимость пищевая - узрушлівасьць настраўная
возбудимые ткани - узрушлівыя тканкі
возбуждающий - узрушвальны
возбуждение - узрушаньне
в.анодоразмыкательное - узрушаньне анодаразлучальнае
в.афферентное - узрушаньне афэрэнта-

вае
в.местное - узрушаньне мясцовае
в.парабиотическое - узрушаньне парабіятычнае
в.пороговое - узрушаньне гранічнае
в.постсинаптическое - узрушаньне пасынаптычнае
в.распространяющееся - узрушаньне распаўсюджвальнае
в.стадионарное - узрушаньне стадыянарае
в.фарадическое - узрушаньне фарадычнае
воздух - паветра
в.альвеолярный - паветра пухыркавае
в.атмосферный - паветра атмасфэрнае
в.выдыхаемый - паветра выдыханае
в.дополнительный - паветра дадатковае
в.дыхательный - паветра дыхальнае
в.запасный - паветра запасавае
в.остаточный - паветра рэштавае
возникать - паўставаць, узьнікаць
возникновение - паўстаньне, узьнікненьне
в.реакция - паўстаньне рэакцыі
возраст - узрост, век
в.костный - узрост косткавы
в.зрелый - век сталы
в.пожилой - век пажылы
в.старческий - век старчы
в.юношеский - век юнацкі
возрастной - узроставаы
вала - вала
валокно - валакно
валопища - валакнішча
ворона - лейка
ворсинка - кутрынка
воспаление - запаленьне
в.в.ране - запаленьне ў ране
в.рожистое - вогнік, запаленьне рожыстае
восприятие - успрыманьне
восстановление - аднаўленьне
врач - лекар, доктар
вредное пространство - шкоднае прастора

временной - часавы
временная связь - абратная - часавая сувязь зваротная
временная сумма - часавая сума
временный - часавы
время - час
в.жизни - час жыцця
в.среднее - час сярэдня
в.зрительного ощущения - час зрокавага адчуваньня
в.коронарного кровообращения - час вянковага крынезвароту
в.кровоотечения - час крывяцёку
в.кровооборота крови - час абарачэньня крыві
в.свёртывания крови - час згусаньня крыві
врождённый - прыроджаны
всасывание - усмоктваньне
вспоминание - прыгадваць, узгадваць
вспомогательные движения - дапаможныя рухі
вторичная моча - другасны брулі
вторичный ответ - другасны адказ
вход - уваход
выборка - 1 (процесс) выбіраньне; 2 (результат) выбірка
выборочный - выбіральны, абіральны
выделение - 1. вылучэньне, выдзяленьне; 2. выявленьне
выделительный - выводны
выделительная система - выводная сыстэма
выдох - выдых, выдыханьне
выдохшийся - вытхлы
вызываемые потенциалы - выкліканыя патэнцыялы
выносливость - цягавітасьць, трываласьць
выпот - пасака, выпат, транссудат
выпрямление - выпростваць
выработка - выпрацоўка, вырабленьне
выравнивание - раўнаваньне, выроўняваньне
вырожденность - звыроджэнасьць
в.генетического кода - звыроджэнасьць генэтычнага коду

выслушивание - выслухваньне, (неоконч.) выслухованьне
высокомолекулярные соединения - вялікамаалекулярныя злучэньні
высота - вышыня
выстукивание - выстукваньне
высшая нервная деятельность - найвышэйшая нервовае чыннасьць
высший - найвышэйшы, найвышшы
вытяжка - выцяг
выход - выйсьце, выхад
вязкость - грузкасць

Г

газообмен - газамеьна, памечна газаў
газы - газы
г.инертные - газы нядзейныя, газы інэртныя
г.растворённые - газы распчыненыя
ганглий - вузел, гангаль
ганглиоблокирующие средства - гангалеблякоўныя сродкі
гастринсвобождающий пептид - гастрывавывольны пэптыд
гастринингибирующий пептид - гастрынапатуьмны пэптыд
гастрограф - гастрограф
гастрография - гастраграфія
гастрограмма - гастраграма
гематглютинация - гемаглютынацыя
гематглютинин - гемаглютынін
гематглютиноген - гемаглютынаген
гематокрит - гематакрыт
гематокритное число - гематакрытная лічба
гематопоэз - крывеўтварэньне, гематапаэз
гемограмма - крывярыс, гемаграма
гемодиализ - крывячышчаньне, гемадыяліз
гемодинамика - рух крыві, гемадынаміка
гемоліз - крыверашчыненьне, крыверазбурэньне, гемаліз
гемолитин - крывярашччинец, гемалізын
гематоэнцефалический барьер - гематаэнцэфалічная заставуя

гемодинамические насосы - крывярўхальныя помпы, гемадынамічныя помпы
генерализация - распаўсюджаньне, (неоконч.) распаўсюджваньне; генэралізацыя
г.возбуждения - распаўсюджваньне ўзрушаньня
герметический - шчытны, герметычны
гетерогенный - размаіты, разнакіі, гетэрагенны
гетеротермные животные - гетэратэрмавыя жывёлыны
гидрокартизон - гідракартызон
гидролиз - воднае разбурэньне, гідроліз
гидротация - абвадненьне, гідратацыя
гипералгезия - звышбольнасьць, гіпэральгэзія
гипервентиляция - звышвентраваньне, гіпэрвэнтэляцыя
гипергидратация - чэравадненьне, гіпэргідратацыя
гиперемия - перапоўнэнасьць крывёй, гіпэрэмія
гипериноз - звышдых, гіпэрпнэз
гиперфункция - гіпэрфункцыя
гиперэстезия - звышчульлівасьць, гіпэрэстэзія
гипоалгезия - малабольнасьць, гіпаальгэзія
гиповентиляция - недаветраваньне, гіпавэнтэляцыя
гипогидратация - недавадненьне, гіпагідратацыя
гипоноз - нядодых, гіпалпнэз
гипофункция - гіпафункцыя
гипоэстезия - малачульлівасьць, гіпаэстэзія
гипоксия - недатыленьне, гіпаксія
г.анемическая - гіпаксія недакровічная
г.диффузионная - гіпаксія дыфузыійная
г.дыхательная - гіпаксія дыхальная
г.застойная - гіпаксія застойная
г.жолчноносная - гіпаксія імгненная
г.острая - гіпаксія вострая
г.плода - гіпаксія плоду

г.смешанная - гіпаксія мяша́ная
г.тканевая - гіпаксія тка́йкавая
гипоталамус - па́дэро́чка, гіпата́лямус
гипотензивные средства -
 ці́ска́змянша́льныя сродкі,
 гіпатэ́нзыўныя сродкі
гипотеза - до́мнеўка, дапу́шчэньне,
 гіпотэ́за
гипотермия - а́халаджа́ньне, гіпатэ́рмія
г.искусственная - гіпатэ́рмія штучная
г.локальная - гіпатэ́рмія мясцовая
гипотонический раствор - гіпатані́чная
 ро́шчына
гипотонус - неда́пру́жнасьць, гіпатону́с
гипофиз - мазга́вы пры́вёсак, гіпофі́з
гипофиза задняя доля - задняя дзель
 гіпофі́зу
гипофиза передняя доля - пера́дняя
 дзель гіпофі́зу
гипофизарный - гіпофі́зны
гистогематический барьер -
 гістагематы́чная за́стаўна
глаз - во́ка
г.редуцированный - во́ка рэ́дукаванае
глазное дно - во́чнае дно
глазное яблоко - во́чны я́блык
глотание - каўта́ньне, глы́таньне,
 глы́наньне
глутамин - глюта́мін
глухота - глу́хата
г.неполная - неда́чува́ньне
гной - глё́з
голова - гала́ва, голаў
головной - галаўно́й
г.мозг - галаўны́я ма́згі
головокружение - за́памаро́ка, кру́жэньне
 гала́вы
голод - го́лад
голодание - галадава́ньне, галадоў́ля
г.белковое - галадава́ньне бя́лкавае
г.жировое - галадава́ньне тлу́счавое
г.кислородное - галадава́ньне тлё́навае
г.лечебное - галадава́ньне ле́кавалянае
г.углеводное - галадава́ньне вугляво́днае
голубое пятно - блакі́тная пля́ма
гомеостаз - непару́шны стан, го́мэастаз

гомогенный - адна́сты, адна́які,
 гамагенны
гомойотермный - цела́кроўны,
 гама́ятэ́рмавы
гомойотермные животные - гама́ятэ́р-
 ма́выя жывё́лыны
гомологичный - па́добны, гамалягі́чны
гонадотропия - ганада́трапі́н
гормональные средства - гарма́нальныя
 сродкі
гормон - уэ́ру́шнік, гармон
г.адренкортикотропный - гармон
 адрэна́кортыка́трапны
г.антидиуретический - гармон
 антыды́ўрэты́чны
г.белковый - гармон бя́лкавы
г.гипофизарный - гармон гіпофі́зны
г.гонадотропный - гармон ганада́трап-
 ны
г.коры надпочечников - гармон
 шка́рупы надны́рачні́цаў
г.лютеинизирующий - гармон
 люте́нінізоўны
г.лютеотропный - гармон лю́тэатра́пны
г.меланофорный - гармон мэ́лянафо́р-
 ны
г.пищеварительный - гармон
 стра́вава́льны
г.половой - гармон пло́цевы
г.роста - гармон ро́сту
г.стероидный - гармон стэ́роісты
г.тканевый - гармон тка́нкавы
г.тропный - гармон тра́пны
гормонопоз - гармона́ўтва́рэньне,
 гармона́паэз
готовность - гатовасьць
градиент - ро́зьні́ца, градые́нт
градуальный ответ - гра́дуальны адка́з
грушевидная доля - грушапа́добная
 дзель
грыжа - кі́ла

Д

давление - ці́ск
д.артериальное - ці́ск артэ́рыяльны

д.венозное - ціск вэнозны
д.внутриглазное - ціск нутравочны
д.внутрисердечное - ціск нутрасэрцавы
д.в плевральной полости - ціск у плеўральнай паражыне
д.изгнания крови - ціск выганьня крыві
д.конечнидиастолическое - ціск канчальна-дыясталічны
д.максимальное - ціск максымальны
д.минимальное - ціск мінімальны
д.онкотическое - ціск анкатычны
д.осмотическое - ціск асматычны
д.парциальное - ціск парцыльны
д.пульсовое - ціск пульсавы
д.систолическое - ціск сысталічны
д.среднее - ціск сярэдні
дальнозоркость - далёкавочнасьць, далёказрочнасьць
дальтонизм - барвасьлёпасць, дальтанізм
данные - звесткі, дадзеныя
датчик - чуйнік, ператваральнік
двенадцатипёрстная кишка - дванаццаціпалаая кішка, дванастка
двигательный - рухальны
двигательная единица - рухальная адзінка
двигательная кора - рухальная шкарупа
двигательные пути - рухальныя шляхі
двигательные ядра - рухальныя кулі
движение - рух
движения - рухі
д.автоматизированные - рухі аўтаматызаваныя
д.активные - рухі актыўныя
д.ассоциированные - рухі асацыяваныя
д.быстрые - рухі хуткія
д.вспомогательные - рухі дапаможныя
д.дыхательные - рухі дыхальныя
д.жевательные - рухі жавальныя
д.маневжные - рухі маневжныя
д.маятниковобразные - рухі вагальнікападобныя
д.мелкие - рухі дробныя
д.мерцательные - рухі мігатавыя
д.мышечные - рухі цяглічныя

д.пассивные - рухі пасыўныя
д.перистальтические - чарвярухі, рухі пэрыстальтычныя
д.плавные - рухі паточыстыя
д.произвольные - рухі адвольныя
д.прослеживающиеся - рухі прасочвальныя
д.сознательные - рухі сьвядомыя
д.сочетанные - рухі спалучаныя
д.трудовые - рухі працоўныя
двойной - падвойны
дегидратация - зьняводненьне, дэгідратацыя
дезаминирование - дэзамінаваньне
действие - 1. дзеяньне, дзея; 2. (воздействии) узьдзеяньне, уплыў
декомпрессия - здыманьне ціску, дэкампрэсія
депо - схов, дэпо
депонирование - назапашваньне, дэпанаваньне
д.крови - назапашваньне крыві
депрессия - патлумленьне, дэпрэсія
д.катодическая - дэпрэсія катодная
д.распространяющаяся - дэпрэсія распаўсюджвальная
детектор - дэтэктар
дефект - гана, дэфэкт
д.межжелудочковой перегородки - гана міжшлунакавае пярэтыкі
д.межпредсердной перегородки - гана міжпрысерднёвае пярэтыкі
дефицит - нястача, дэфіцыт
деятельность - дзейнасьць, чыннасьць
диабет - брулезьнясіленьне, дыябэт
д.песхарный - дыябэт нецукровы
д.сахарный - цукроўка, дыябэт цукровы
д.почечный - дыябэт ныркавы
диафрагма - дыяфрагма
диагностика - дыягностыка
диагональ - скосіна, дыяганаль
диаграмма - вырысоўка, дыяграма
диаметр - пярэчнік, дыямэтар
диарей - ляксы, дыярэя
дивергенция - разыходжаньне, дывэргенцыя

д.глаз - разыходжаньне вачэй
 диета - абярга, дыета
 дыкротическая волна - дыкратычная
 хваля
 дыкротический подъём - дыкратычны
 ўздым
 динамичка - рух, дынаміка
 дисбаланс - няроўнасьць, дысбаланс
 д.пищевых веществ - дысбаланс
 харчовых рэчываў
 диспноэ - разладжаньне дыху, дыспноэ
 диссиміляцыя - незасваеньне,
 дысыміляцыя
 дистальный - далейшы, дыстальны
 д.навитой кавалец - дыстальны
 пакручасты канальчык
 дистиллированная вода - перагнаная вада,
 дыстыляваная вада
 дифференциальный усилитель -
 дыфэрэнцыйны ўзмацняльнік
 дифференцировка клеток - дыфэрэнца-
 вальне вузаў
 диффузионная способность - дыфузый-
 ная здольнасьць
 диффузия - пашырэньне, праніканьне,
 дыфузія
 диффузный токсический зоб -
 пашыраны таксычны вальляк
 ДНК - см. кислота дезоксирибонуклеино-
 вая
 добавочное ядро (мозга) - дадатковая
 куля
 доверительная вероятность - даверная
 імавернасьць
 доверительные границы - даверныя
 межы
 долг кислородный - тлёнавая віна
 доминанта - пераважны чынынік,
 дамінанта
 дополнительный воздух - дапаўняльнае
 паветра
 достоверный - пэўны, верагодны
 древняя кора - старадаўняя шкарупа
 дремота - дрымоты, сомжа
 дренаж - сьцёк, асушваньне, дрэнаж
 дренирование - дрэнаваньне

дрессировать - муштраваль, дрэсіраваць
 дрожание - дрыгаценьне, трымценьне
 дрожательный - дрыкальны, дрыжлівы
 дрожь - дрыготка, дрыг (мн.ч.)
 дромотропный - направодны, драматрап-
 ны
 дуга - лука, дуга
 д.рефлекторная - лука рэфлексыйная
 дуоденальное содержимое - зьмесьціва
 двана́сткі, дуадэнальнае зьмесьціва
 дуоденальные железы - залозы
 двана́сткі, дуадэнальныя залозы
 дыхание - дыханьне, дых
 д.брюшное - дыханьне чэраўнае
 д.внешнее - дыханьне вонкавае
 д.искусственное - дыханьне штучнае
 [прымусовае]
 д.клеточное - дыханьне ву́знае
 д.кожное - дыханьне скурнае
 д.тканевое - дыханьне тканкавае
 дыхательный - дыхальны

дыхательные движения - дыхальныя
 рухі
 дыхательный контроль - дыхальны
 кантроль
 дыхательные мышцы - дыхальныя
 цягліцы
 дыхательная недостаточность -
 дыхальная нястача
 дыхательные рефлексы - дыхальныя
 рэфлексы
 дыхательный центр - дыхальны цэ́нтар
 дыхательная цепь - дыхальны ланцут
 дыхательный цикл - дыхальны цы́каль

Е

единица - адзінка
 е.активности (ЕА) - адзінка
 актыўнасьці (АА)
 е.действия (ЕД) - адзінка дзеяньня
 (АДз)
 е.измерения - мерка, адзінка мераньня

Ё

ёмкостные сосуды - ёмістасныя судзіны

ёмкость - ёмістасць

ё.крови кислородная - ёмістасць
крыві тленавая

ё.общая лёгких - ёмістасць агульная
лёгкіх

Ж

жажда - 1.смага; 2.(сильное желание)
прага

жгут - джгут

жевание - жаваньне, жваньне

жевательные движения - жавальныя
рухі

железа - залоза

ж.вылачковая - залоза вілаватая,
вілавіца

ж.внешней секреции - залоза вонкавая
сакрэцыі

ж.внутренней секреции - залоза
нутраная сакрэцыі

ж.желудочная - залоза страўнікавая

железы кишечные - залозы кішачныя

ж.молочная - залоза малочная

ж.околоушная - залоза лявушная

ж.поджелудочная - залоза
падстраўнікавая, падстраўніца

ж.половая - залоза плоцкая

ж.сальная - залоза клусная

железы слюнные - залозы сьлінные

ж.щитовидная - залоза шчытаватая,
шчытавіца

желтуха - жаўтачка, жаўтуха

желудок - страўнік

желудочек - 1. шуначак, шунак; 2.
страўнічак

ж.головного мозга - шуначак галаўных
мазгоў

ж.изолированный Гейденгайна -
страўнічак адасоблены [ізаляваны]
паводле Гейдэнгайна

ж.сердца - шуначак сэрца

желудочно-кишечный тракт -

страўніка-кішачны тракт

желудочный - страўнікавы

желудочные фистулы - страўнікавыя
фістулы

желудочный сок - страўнікавы сок

желчеывделение - жоўцевыдзяленьне

желчеобразование - жоўцеўтварэньне

желчный - жоўцевы

желчные кислоты - жоўцевыя кісьлі

желчные пигменты - жоўцевыя
пігмэнты

желчные протоки - жоўцевыя праводы

желчный пузырь - жаўцік, капшчок

желчь - жоўць

жидкость - вадкасць

животное - жывёліна

ж.подопытное - жывёліна досьледная

ж.спинальное - жывёліна сьпінальная

жизнедеятельность - жыццядзейнасьць,
жыццятчыннасьць

жизненная ёмкость лёгких (ЖЕЛ) -
жыццёвая ёмістасць лёгкіх (ЖЕЛ)

жизнь - жыццё

жирные кислоты - тлустыя кісьлі

жир - тлушч

жировое депо - тлушчавое дэпо

З

забывание - забываньне, запамятаньне

задний - задні

задний корешок - задні карэнычкі

задняя доля гипофиза - задняя дзель
гіпофізу

заживание (заживание) - гаёньне,
загойваньне

зажим - сьціскач

заземление - даяземленьне

закон - закон

з.поверхности тела - закон паверхні
цела

з.сердца - закон сэрца

закупорка - закаркоўка, зашпунтоўка

замедленное проведение - запаволенне
правядзеньне

замыкание - замыканьне, залучэньне,

сутык

з.короткое (электр.) - сутык кароткі

з.рефлекторной дуги - злучэныя
рэфлекцыйнае лугі

запас - запас, прыпас

з.кислородный - запас тленавы

запах - пах

запоминание - запамінаньне

запор (кишечника) - запор

запрос - запыт, запатрабаваньне

з.кислородный - запатрабаваньне
тленавае

запятье - прыдалоньне

зародыш - зародак

заряд - ладунак, набой

затылок - патыліца

затылочный - патылічны

захватывание - захопліваньне

защита - абарона, ахова

защитные реакции организма -
абарончыя рэакцыі арганізму

звездчатый ганглий - зорчаты гангаль

звено - лучак, прасла, звьяно

здоровье - здароўе

здоровья уровень - здароўя ўзровень

здоровый - дужы; напр.: дужы чалавек

зев - зёў

зимняя спячка - зімовае спаньне

значимость - значнасьць

значимости уровень - значнасьці
ўзровень

зрачок - зрэнка

зрелость - 1.(растительная) сыжэласць;
2.(человека) сталасць

зрелый - сыпелы, сталы

зрение - зрок

з.бинокулярное - зрок бінакулярны

з.монокулярное - зрок монакулярны

з.периферическое - зрок пэрыфэрыч-
ны

з.цветовое - зрок колеравы

з.центральное - зрок цэнтральны

зрительный - зрокавы, зрочны

з.образ - зрокавы выява

з.перекрест - зрочнае скрыжаваньне
зуд - сьверб

И

идентификация - атаясамленьне,
ідэнтыфікацыя

игольчатый - іглысты, ігольчасты

игольчатый электрод - ігольчасты
электрод

избегать - унікаць, пазьбягаць, ухіляцца

избирательный - абіральны, пераборлівы

избыточный - залішні, надпатрэбны

извилина - лукавіна

и.височная - лукавіна скроневая

и.головного мозга - лукавіна галаўных
мазгоў

и.лобная - лукавіна лобная

извращение - перакручваньне, скажэньне,
вычварэньне

изжога - пякотка

измерение - вымер, мераньне

измерения - вымеры

измерять - вымяраць

изображение - выява, відарыс

изодинамия - ізадынамія

изолирующее устройство - ізалявальная
прылада

изометрический - раўнадоўгі,
ізамэтрычны

изотермия - раўнацёпласць, ізатэрмія

изотонический - раўнамоцны, ізатанічны

и.раствор - ізатанічная рашчына

и.сокращение - раўнамоцнае скарачэнь-
не

изоэлектрический - роўнаэлектрычны,
ізаэлектрычны

икроножный - лыткавы

иллюзия - мікраць, ілюзія

инактивация - інактывацыя

ингибитор - патлумамляльнік, інгібітар

и.синаптический - патлумамляльнік
сынаптычны

индекс - 1.(указатель) паказальнік,
індэкс; 2.(число соотношения)

паказьнік, індэкс

и.кровоснабжения - індэкс крывяза-
беспячэньня

и.периферического сопротивления -
індэкс пэрыфэрычнага супраціву
индивидуальный - асабісты,
індывідуальны
и.опыт - асабісты досвед
индифферентный - абыякавы, няшкод-
ны, індэфэрэнтны
индуцированный - індуктаваны
инертный - нярухавы, інэртны
инкреторный - выводны, інкрэторны
и.функция почки - выводная функцыя
ныркі
иннервация - інэрвацыя
инотропный - намоцны, інатрапны
инстинкт - намер, панука, інстынкт
и.игровой - інстынкт гульнявы
и.пищевой - інстынкт харчовы
и.подражательный - інстынкт
пераймальны
и.половой - інстынкт плоцэвы
и.размножения - інстынкт расплод-
жаньня
и.родительский - інстынкт бацькоўскі
и.самосохранения - інстынкт самазаха-
ваньня
и.сохранения вида - інстынкт
захаваньня віду
и.стадный - інстынкт статкавы
инстинктивный - панукны, інстынктавы
инструментальный - снадзіўны
инструментарий - снадзіўнік
инструмент - снадзіва
интегративные свойства нейрона -
ітэграцыйныя ўласцівасьці нэўрону
интеграция - зьбіраньне, ітэграцыя
интерцептивный - нутрачульлівы,
інтэрацэпцыйны
и.чувствительность - інтэрацэпцыйная
чульлівасьць
интерстициальный - нутратканкавы,
міжвузны, інтэрстыцыяльны
и.жидкость - міжвузная вадкасць
и.пространство - міжвузная прастора
интерференция - інтэрфэрэнцыя
интоксикация - атручаньне, (неоконч.)
атручваньне, інтаксыкацыя

инфильтрат - ушчыльненьне, інфільтрат
инфильтрация - уцэджваньне, прасякань-
не, інфільтрацыя
инъекция - уліваньне, ін'экцыя
инцизура - выскепка, інцызура
ионный - ённы
ионный канал - ённы канал
ионный насос - ённая помпа
иррадиация - адбіваньне, шырваньне,
ірадыяцыя
и.боли в ... - адбіваньне болю ў ...
и.возбуждения - ірадыяцыя ўзрушаньня
искажение - скажэньне
и.волны - скажэньне хвалі
испращения - выпаражні, надворак
испут - сполах
испытание - выпрабаваньне, (неоконч.)
выпрабоўваньне
испытываемый - выпрабоўны
искусственный - штучны
искусственное дыхание - штучнае
[прымусовае] дыханьне
“искусственная почка” - “штучная
нырка”
искусственное питание - (парэнтэраль-
ное) штучнае жыўленьне; (энтэраль-
ное) штучнае харчаваньне
исследовательский - дасьледчы
исследователь - дасьледчык
истинный - сапраўдны
истинные насыщения - сапраўдныя
насычэньне
источник - жаралё, крыніца, выток
исходный - зыходны
**исходный уровень функциональной
активности** - зыходны ўзровень
функцыянальнай актыўнасьці
исчисление - вылічэньне, адлік
ишемия - малакроўнасьць, ішэмія

К

каверна - пнячора, кавэрна
кал - лайно, кал
калий - каль, (р.п.) каліу
калориметр - цепламер, каларымэтар

калорическая ценность питательных веществ - каларычная каштоўнасць пажыўных рэчываў
калорический эквивалент кислорода - каларычны эквівалент тлёну
калориметрия - цепламераньне, каларымэтрыя
к.прямая - цепламераньне беспасрэднае
к.непрямая - цепламераньне ўскоснае
кальце - вапень
камера - камора, цэля
к.герметическая - камора гермэтычная
к.звуконепроницаемая - камора гуканепранікальная
к.калориметрическая - камора цепламерная
к.компрессионная - камора кампрэсійная
к.счётная Горяева - камора падліковая Гараева
канал - ход, канал
к.желудочнокишечный - страўніка-кішачны ход
к.полукружный - паўкрутавы ход
к.связи - канал сувязі
каналец - ходзік, канальчык
капельница - кропельніца
капля - кропля
к.висячая - кропля (зв)віслая
к.раздавленная - кропля расціснутая
к.толстая - кропля таўстая
капилляр - валасьнік, капіляр
капиллярный - валасьніковы, капілярны
капиллярное давление - капілярны ціск
капиллярный кровоток - капілярны крывабег
кардиореспираторная способность - кардыёрэспірацыйная здольнасць
катализ - прысьпешаньне, каталіз
катализатор - прысьпешвальнік, каталізатар
катетер - катэтар
каудальный - хвоставы, каўдальны
кахексия - (с)чэзласць, кахэксія
кашель - кашаль, перханьне

кибернетика - кіраваньне, кібэрнэтыка
кислород - тлен
кислородный - тлёнавы
кислородный долг - тленавая віна
кислородная ёмкость крови - тленавая ёмістасьць крыві
кислородная задолженность - тленавая запазычанасьць
кислота - кісьля
к.аденозинтрифосфорная (АТФ) - кісьля адэназынатырифосфарная (АТФ)
к.арахидоновая - кісьля арахідонавая
к.гаммааминомасляная (ГАМК) - кісьля гамаамінаалеістая (ГАМК)
к.галауроновая - кісьля г'ялауронавая
к.гиппуровая - кісьля гіпуравая
к.глутаминовая - кісьля г'ютамінавая
к.дезоксирибонуклеиновая (ДНК) - кісьля дэзоксырыбануклііная (ДНК)
к.желчная - кісьля жоўцевая
к.жирная - кісьля тлустая
к.рибонуклеиновая (РНК) - кісьля рыбануклііная (РНК)
к.фолиевая - кісьля фолевая [лісьцевая]
кислото-основное состояние - кісьлінна-асноўны стан
кислото-щелочное равновесие - кісьлінна-лужная раўнавага
кишечная флора - кішачная флёра
кишечник - кішачнік
кишка - кішка
к.двенадцатипёрстная - дванаццаціпалая кішка, дванастка
к.ободочная - абводная кішка, абводніца
к.прямая - кутняя кішка, кутніца
к.толстая - кішка тоўстая
к.тонкая - кішка тонкая
к.тощая - парожняя кішка
клапан - затамка
к.аортальный - затамка аорты
к.венозный - затамка вэнозная
к.двухстворчатый - затамка двохсчынавая
к.лимфатического сосуда - затамка лімфатычнае судзіны

к.митральный - затамка мітральная
к.полулуный - затамка паўмесячная
к.сердда - затамка сэрца
к.трёхстворчатый - затамка трохсчын-
 ная
клетка - вуза
к.адвентициальная - вуза адвентыцый-
 ная
к.веретенообразная - вуза пачынкапа-
 добная
к.ганглиозная - вуза гангальная
к.гигантская - вуза гігантская
к.горизонтальная - вуза паземая
к.железы - вуза залозы
к.звёздчатая - вуза зорчатая
клетка-зерно - вуза-зерне
к.корзинчатая - вуза кошыкаватая
к.коровяная - вуза крыві, крывяное
 цэлка
к.вейрогалия - вуза нэўрагаліі, вуза-
 кадтрымальніца
к.озорная - вуза абаліра́льная
к.пирамидная - вуза пірамідная
к.Пуркинье - вуза Пуркін'е
к.Реншоу - вуза Рэншоў
к.с мерцательным жгутом - вуза зь
 мігталівым бізунком
клеточный - вузны
клетчатка - абалоніна
клиническая физиология - клінічная
 фізіялёгія
клубочек - клубочак
клубочковая фильтрация - клубочкавае
 цыджэньне
коагулянт - (о кровн) згусальнік, (о
 белке) зьвінальнік, каагулянт
коагуляция - (о крови) згусаньне, (о
 белке) зьвінаньне, каагуляцыя
кожа - скура
кожаный - скураны
кожный - скурны
колба - глянк, коўба
колбочка - глянчок
колебание - ваганьне
коленный - каленны
коленный рефлекс - каленны рэфлекс

коленчатый - каленчасты, каленкаваты
команда - загад, каманда
компенсаторный механизм - кампэнса-
 цыйны мэханізм
компенсаторная пауза - кампэнсацыйная
 паўза
компенсация - аднаважаньне, пакрыццё,
 кампэнсацыя
к.нарушения функции - аднаважаньне
 парушэньня функцыі
компрессия - сьцісканьне, кампрэсія
конденсация - сапчылёнсьне, кандэнса-
 цыя
конечность - канцавіна
к.верхняя - канцавіна верхняя
к.нижняя - канцавіна ніжняя
конечный - канчатны, канчатковы
концевой - канцавы
конъюгата - злучніца, кан'югата
координация - суладдзе, каардынацыя
к.движений - каардынацыя рухаў
кора - шкарупа
к.больших полушарий - шкарупа
 вялікіх паўсфэраў
к.зрительная - шкарупа зрочная
к.лимбическая - шкарупа лімбічная
к.мозжечка - шкарупа мозачкаў
к.моторная - шкарупа рухавая
к.надпочечников - шкарупа
 наднырачніцаў
к.сенсомоторная - шкарупа сэнсаматор-
 ная
к.слуховая - шкарупа слыхавая
корешок - карэньчык
к.спинномозгового нерва - карэньчык
 сыпіннамазгавое нэрвы
корковое представительство - шкаруп-
 нае прадстаўніцтва
корково-спинномозговой путь -
 шкарупина-сыпіннамазгавы шлях
корковый - шкарупны
корковые зоны - шкарупныя зоны
корковые ассоциативные центры -
 шкарупныя асацыяцыйныя цэнтры
критический - пераломны, крытычны
кровотечение - крывацёк

культа - ку́кса

кумуляция - назапа́шванне, зы́браньне,
кумуля́цыя

Л

лабильность - хісткасьць, лябільнасьць

лабиринт - блука́льня, лябі́рынт

лаборатория - працоўня, лябараторыя

лабораторные животные - досьледныя
жывёлыны

лай - брэ́х

лактогенез - малака(с)тварэньне,

ляктагенэз

лактопоэз - малакаўтварэньне, ляктапаэз

ламинарный - прастаплы́нны, ляміна́рны

латеральный - (уз)бочны, лятэра́льны

латентный - патайны, схаваны, лятэнта́вы

л.период болезни - патайна́я фаза
хваробы

л.период условного рефлекса -

лятэнта́вы пэрыяд умоўнага рэфлексу

леворукость - леварукасьць

левша - ляўша, (муж.)ляўшун

легкоусваиваемый - лёгказасвойны

лейкопения - леўкапэ́ня

лейкопоэз - леўкаўтварэньне, леўкапаэз

лейкоцит - леўкацы́т

лейкоцитарная формула - карці́на белае
кры́вы, леўкацы́тная формула

лейкоцитоз - леўкацы́тоз

л.миогенный - леўкацы́тоз міягенны

л.пищевой - леўкацы́тоз настраўны

лекарство - лек (мн.ле́кі), ле́чыва
(мн.ле́чывы)

лекарственные - ле́кавыя, го́йныя

л.растения - лекавыя расьліны, го́йныя
зэ́лкі

л.свойства - лекавыя ўласьцівасьці

лестница Боудича - боўдэ́навы сходы

летальный - сымяротны, лятальны

летальная доза - сымяротная доза

л.исход - лятальны сыход

лечебный - лека́рскі, лятчо́ны, лятчо́ны

л.факультет - лека́рскі факультэ́т

лечение - лекаваньне, выго́йваньне

лёгкое - лёгкае

либерины - вызвольні́кі, лібе́рыны

лигагура - зашма́рга, ліга́тура

ликвор - ва́дкасьць, лі́квар

лимфа - па́сака, лі́мфа

лимфангион - лі́мфантэ́н

лимфатический - лі́мфаты́чны

лимфатическая система - лі́мфаты́чная
сы́стэма

лимфатический узел - лі́мфаты́чны
ву́зел

лимфоидные органы - лі́мфо́ідныя
во́рганы

лимфообразование - лі́мфаўтварэньне

лимфообращение - лі́мфазва́рот

лимфоотток - лі́мфаа́дцёк

лимфоток - лі́мфабе́г

лимфоцит - лі́мфацы́т

линейный - уздоўжны, лі́ні́ны

линейная скорость движения -
уздоўжная хуткасьць руху

линия - лі́нія, ры́са

липид - лі́під

липоид - лі́піоід

липотропные вещества - лі́патра́пныя
рэ́чывы

лихорадка - 1.(повышение температуры)
гара́чка; 2.(маля́рия) тра́сца; 3.(назвние
болезни) лі́хаманка

жёлтая л. - жоў́тая лі́хаманка

лицевой - тварны

л.нерв - тварная нэрва

лицо - твар, аблі́ча

личность - асо́ба

лобный - лобны, фронта́вы

лоботомия - лобата́мія

лобэктомия - дзе́лі́высяка́ньне, лобэ́ктамія

ловушка газовая - па́стка га́завая

ложный - аблу́дны, несапраў́дны,
абма́нны

локализация - 1.(ограничение) абмежа́-
ваньне, лякалі́зацыя; 2.(расположение)
разьмяшча́ньне, лякалі́зацыя

локальный - мясцо́вы, ляка́льны

л.ответ - мясцо́вы адка́з

локомоторный - ру́хальны, лякамато́рны

локомоция - л'якомоц'я
луковица - цыбуліна
л.вкусовая - цыбуліна смакавая
л.обонятельная - цыбуліна нюхавая
лучевая - прамянёвая
л.болезнь - прамянёвая хвароба
лучеиспускание - прамянёньне, выпра-
 мёньваньне
люминисценция - сьвячэньне,
 люмінісцэнцыя
лягушка - жаба

М

магнитный - магнэсавы
мазок - змазак
макроглия - большыя вузы-
 падтрымальніцы, макраглія
макронуклеус - даўгадзернік, макранук-
 леус
макросматик - нюхач, макрасматык
макросома - макрасома
макрофаг - буйнажэр, макрафаг
макроэлектрод - большы электрод,
 макразлектрод
макроэргический - энэргабага́ты,
 макразэргічны
макроэстезия - звышчульлівасьць,
 макразэстэзія
максимум - максыма
макула - пляма, макула
м.сетчатки - жоўтая пляма сеткавіцы
м.внутреннего уха - гравітацыйная
 пляма
манжетка - зарукаўка, каўнэрык,
 манжэтка
манометр - ціскамер, маномэтар
м.ртутный - ціскамер іртутны
м.пружинный - ціскамер спружынны
маргинальный - скра́йні, памежны,
 маргінальны
марганец - манган
маскировка - удаваньне, маскаваньне,
 камуфляж
масса - 1. (вес) ва́га, маса; 2. матэрыя,
 маса

массаж - прыціраньне, масаж
матка - ма́ціца
маятник - вагальнік
машина электронновычислительная
 (ЭВМ) - камп'ютар
медиатор - пасярэднік, мэдыятар
медицина - мэдыцына
медицинский - мэдычны
медленность - павольнасьць, маруднасьць
медленный - павольны, марудны
м.входящий ток - павольны ўваходны
 ток
медь - медзь
межелудочковый - міжшляўкавы
межнейронный - міжнэўронны
межпредсердный - міжпрысердзевы
межсистолический - міжсыстальны
мезентерий - мэээнтэрыюм, +см.
 брыжэйка
мезенхима - першанутро́, мэээнхіма
мезенцефальный - мэээнцэфальны
меланхолик - хаморнік, мэлянхолік
меланхолический - хаморлівы, смутны,
 сьмны, мэлянхалічны
мелкий - дробны
мембрана - балона, мэмбрана
м.базальная - падложжа, мэмбрана
 базылярная
м.вестибулярная - мэмбрана вэстыбу-
 лярная
м.клеточная - мэмбрана ву́зная
м.линопротендная - мэмбрана
 лінапратэйдная
м.основная - мэмбрана споданая
м.отолитовая - мэмбрана аталітакая
м.поверхностная - мэмбрана паверхне-
 вая
м.полупроницаемая - мэмбрана
 паўпранікальная
м.постсинаптическая - мэмбрана
 па(сья)сынапцыйная
м.пресинаптическая - мэмбрана
 дасынапцыйная
м.рецепторная - мэмбрана чуйная
менструация - рэгу́лы, мэнструа́цыя
мерцательный - мігата́лы, міга́льны

мерцательная аритмия - арытмія мігцення
местный - мясцовы, абмежаваны, лякальны
метаболизм - памена рэчываў, мэtabалізм
метаболический - паменны, мэtabалічны
метанефридий - пераднырка, мэтанэфрас
меттемоглобин - мэттемаглябін
метод - мэтад
м.изучения - мэтад вывучэння
м.определения - мэтад вызначэння
м.проб и ошибок - мэтад спробаў і памылак
методика - мэтода, мэтодыка
механорецептор - мэханарэцэптар
мешочек волосяной - торбачка валасяная
мёртвый - мёртвы
мигание - мігаценне, мірганне
м.света - мігаценне святла
м.глазами - мірганне
миграция - блуканне, вандраванне, міграцыя
м.водителя ритма - блуканне рытмаводцы
м.болезни - вандраванне хваробы
мислин - міелін
мислинизация - абвінанне, абгортванне, міелінізацыя
микроб - мікроб
микроворсинки - дробнакутрынкі, мікракутрынкі
микроглия - меншыя вузы-падтрымальніцы, мікраглія
микроорганизм - дробнаіста, мікраарганізм
микросматик - бязьнохі, мікрасматык
микрофлора - сьвет дробнаістаў, мікрафлёра
микроэлектрод - меншы электрод, мікраэлектрод
миимика - ківомігі, міміка
миндалевидный - мігдалепадобны
минеральный - мінеральны
минимум - мініма
м.белковый - мініма бялковая
живутный - хвілінны

м.объём - хвіліннае аб'ём
миоглобин - міяглябін
миограмма - цягларыс, міяграма
миограф - цягалапісальнік, міёграф
м.погружной - міёграф заглыбляны
миозин - міязын
миопия - панікліза, міяпія
миостатический - раўнаважны, міястатычны
миофибрилла - цягланітка, міяфібрыла
миостезиометрия - міяэстэзіямэтрыя
миодит - цяглавуза, міяцыт
митохондрия - мітахондрыя
митральный - мітральны
м.клапан - мітральная зацімка
млекопитающие - сысуны
мнимый - уяўны
мнимое кормление - уяўнае кармленне
многоканальный - шматканальны
модальность - мадальнасць
моделирование - мадэляванне
модель - мадэль
модуляция - мадуляцыя
мозг - мазгі, мозаг, (р.п.) мозгу
м.головной - мазгі галаўныя
м.задний - мозаг задні
м.конечный - мозаг канцавы
м.костный - шпік
м.передний - мозаг пярэдні
м.промежуточный - мозаг прамежкавы
м.спинной - мазгі сьпінныя
мозговая оболочка - мазгавая абалонка
мозговой барьер - мазгавая застаўна
мозжечок - мбзачкі
молниеносный - вокамігненны, імгненны
молоточек - малаток
монокулярный - аднавочны, монакулярны
монополярный - адна(с)крайні, аднаполосны
моносинаптический - монасынаптычны
монотонный - аднастайны
м.труд - аднастайная праца
монофазный - манафазны

моноцит - манацит
 мотив - мату́
 мотивация - матывацыя
 мотонейрон - рухавы нэўрон, мотанэўрон
 моторный - рухавы, моторны
 моторная функция - моторная функцыя
 моча - брулі, мача
 мочевого пузыря - кашпук
 мочеыделение - брулезывядзеньне
 мочеизурение - брулезынясіленьне
 мочеиспускание - брулеспусканьне,
 бруленьне
 мочегонный - набруленьны, бруляпрэчны
 мочеобразование - брулеўтварэньне
 мочеполовой - бруляпложывы
 мочеточник - бруляцэнік
 мускул - мускул, +см.мышца
 мутація - зьмяненьне, зьмена, мутацыя
 м.генная - мутацыя генная
 м.точечная - мутацыя кропкавая
 м.хромосомная - мутацыя храмасомная
 мышца - цяліца
 мышечное веретено - цялічны пачынак
 мышление - мысьленьне
 м.абстрактное - мысьленьне адцягненае
 м.конкретное - мысьленьне канкрэтнае
 мыслательный - думальны, мысьлевы
 мыслитель - думаньнік, мысьляр
 мысль - думка

наковальня - кавадла
наличный - наліўны
наполнение - наплаваднёньне, напаўненьне
напряжение - напрута, напружаньне, напінаньне
н.кислорода в крови - парцыёны ціск тэну ў крыві
н.мышцы - напрута [напінаньне] цягліцы
н.организма рабочее - напрута арганізмы прадоўная
н.электрическое - напружаньне электрычнае
наркоз - зьнячужэньне, наркоз
наркозировать - зьнячужаць, наркатававаць
наркотический - зьнячужлы, наркатымны
наружное ухо - буха, вонкавае вуха
нарушение - парушэньне
наследственность - спадчыннасьць
наследственный - спадчыны, спадкавы
насос - помпа (нагнятаць), смок
н.ионный - помпа ённая
н.калий-натриевый - помпа калі-натравая
насосный - помпавы, смокавы
насосная функция сердца - помпавая функцыя сэрца
настороженность - шльнасьць, насьцярога
настройка - наладка, падыхтоўка
насыщение - насычэньне
натрий - натэр, (р.л.) натру
начало - пачатак
начальный - пачатковы
невесомость - бязважкасьць
невозбудимость - няўзрушлівасьць, няўзрушнасць
неврит - запалэньне нэрвы, нэўрыт
невроз - нэўроз
н.вегетативный - нэўроз вэгетацыйны
н.сосудистый - нэўроз сүдзінавы
невропатология - нэўрапаталягія
невропель - мазгавы ход (спінных,

галаўных мазгоў, шпіку), нэўрацэль
 недержание - нетрыманыне
 в.кала - нетрыманыне калу
 в.мочи - нетрыманыне брулёў
 незаменимые аминокислоты - незамен-
 ная амінакіслы
 нейрогенный - нэўрагенны
 нейгормон - нэўрагормон
 нейрогуморальный - нэўрагумаральны
 нейрон нэўрон
 н.афферентный - нэўрон афэрэнтавы
 н.биполярный - нэўрон двукрайні
 н.вставочный - нэўрон злучальны
 н.звёздчатый - нэўрон зорчаты
 н.пирамидный - нэўрон пірамідны
 н.ретикулярный - нэўрон рэтыкулярны
 н.эфферентный - нэўрон эфэрэнтавы
 нейрография - нэўраграфія
 нейросекрция - нэўрасакрэцыя
 нейросекрет - нэўрасакрэт
 нейросекреторный - нэўрасакрэцыйны
 нейротомия - нэўратамія, перарэзка
 нервы
 нейрофизиология - нэўрафізіялёгія
 нейрохимия - нэўрахімія
 нейроэндокринный - нэўраэндакрынны
 нейтрофил - нэўтрафіл
 нейтрофильный - нэўтрафільны
 неметь - нямець, шэрхнуць
 ненормальность - ненармальнасьць
 — +см.аномалия
 необратимость - незваротнасьць
 неосознаваемый - неўсьведамляны
 неосознаваемое психическое
 состояние - неўсьведамляны псыхічны
 стан
 непереносимость - непрыймаьныне
 н.пищевая - непрыймаьныне харчовае
 н.лекарственная - непрыймаьныне
 лекавае
 неполяризующийся - нескрайнізоўны,
 негаларызоўны
 неправильность - няслушнасьць
 +см.ненормальность, аномалия
 непрерывность - безупыннасьць,
 няспыннасьць, бесперапыннасьць

непроизвольный - неадвольны,
 міжвольны
 не прямой - няпросты, ускосны
 неравновесие - нераўнавага
 нерв - нэрва
 н.блоковый - нэрва кружалыная
 н.блуждающий - нэрва блукальная
 н.вестабулярный - нэрва вэстыбуляр-
 ная
 н.глазодвигательный - нэрва вокару-
 хальная
 н.двигательный - нэрва рухальная
 н.добавочный - нэрва дадатковая
 н.зрительный - нэрва зрокавая
 н.лицевой - нэрва тварная
 н.обонятельный - нэрва нюхавая
 н.отводящий - нэрва адводная
 н.седалищный - нэрва сядальная
 н.слуховой - нэрва слыхавая
 н.тазовый - нэрва лагвовая
 н.тройничный - нэрва трайчастая
 н.чувствительный - нэрва чухальвая
 н.языкоглоточный - нэрва
 языкаглытнічная
 нервизм - аднэрвоўнасьць, нэрнізм
 нервно-мышечное веретено - нэрова-
 цяглічны пачынак
 нервно-эмоциональное напряжение -
 нэрова-эмацыйнае напружаньне
 нервный - нэрвовы
 н.ганглий - нэрвовы гангаль
 нервная система - нэрвовая сыстэма
 нервная ткань - нэрвовая тканка
 н.центр - нэрвовы цэнтар
 нервы - нэрвы
 н.вазомоторные - нэрвы вазаматорныя
 н.черепно-мозговые - нэрвы чэрапныя
 несварение - нястраўнасьць, нятраўленьне
 несовместимость - неспалучальнасьць,
 несумяшчальнасьць
 неспецифический - шыракасяжны,
 неспэцыфічны
 нефрон - ныркавае цэлка, нэфрон
 н.агломерулярный - нэфрон неглямэ-
 рульны
 н.гломерулярный - нэфрон глямэруль-

ны

нечувствительный - нечульлівы
нижний - ніжні, дольні
н.пищеводный сфинктер - ніжняя
шчыскальніца страваходу
низший - найніжэйшы, найнізшы
никотин - нікатын
нистагм - ністагма
н.вестибулярный - ністагма вэстыбу-
лярная
н.оптокиветический - ністагма
оптакінэтычная
нисходящий - зьбежны
нитрометр - нітрамер
нить - нітка
новокаиин - навакаін
новорожденный - наванароджаны
норadreналин - норадрэналін
нормальный - нармальны, нармалёвы
нормальное распределение -
правільнае разьмеркаваньне
нормы - нормы
н.питания - нормы харчаваньня
н.физиологические - нормы
фізіялягічныя
нормостения - правільны целасклад,
нормастэнія
нулевая гипотеза - нулявая домнеўка
[гіпотэза]

О

обезболивание - болепаталенне,
суцішэньне/суціманьне болю
о.местное - мясцовае болепаталенне
обезболивающие средства - болепатоль-
ныя, болесуцішальныя сродкі
обездвиживание - зьнерухаўленьне
облегчение - палёгка, спрощваньне
о.проведения - спрощваньне праводу
облагатный - абавязковы, аблігатны
обмен - мэна, памена
о.белковый - памена бялкоў
о.вещества - памена рэчываў + см.мета-
болизм
о.водный - памена вады

о.жировой - памена тлушчоў
о.ионный - памена ённая
о.минеральных солей - памена
мінэральных соляў
о.основной - памена падставовая
о.углеводный - памена вугляводаў
о.энергетический - памена энэргіі
обменные сосуды - паменныя судзіны
+ см.капилляры
обжорок - самленьне, абамленьне
обобщать - абагульняць
ободочная кишка - абводніца
о.к.восходящая - абводніца ўзынімая
о.к.нисходящая - абводніца зьвіслая
о.к.поперечная - абводніца папярочная
сигмовидная кишка - абводніца S-
падобная
оболочки - абалонкі, павалокі
о.мозга - абалонкі мазгоў
о.нервного волокна - абалонкі
нэрвовага валакна
о.сердца - абалонкі сэрца
обоняние - нюх
обоняния потеря - нюху страта

обонятельный - нюхавы
обонятельная луковица - нюхавая
цэбуліна
о.нерв - нюхавая нэрва
оборонительный - абарончы
оборудование - абсталяваньне, абсталю-
нак
обработка - апрацоўка
образ - выява, карціна, кшталт
о.жизни - лад жыцьця
о.последовательный - наступная выява
образование навыков - стварэньне
навычкі, вучэньне
о.н.различия - вучэньне
адрозьніваць
образовываться - утварацца
обращать внимание - звяртаць, зьвяртаць
увагу
обратный - зваротны
обстановочный - абстаўінны, варункавы
обструктивный - абструкцыйны

обучающая программа - навучальная праграма
обучение - навучанне, навука, вучэнне
обуславливание - абумоўліванне, вымаганне
общий - агульны
о.адаптацыйны синдром - агульны адаптацыйны синдром
о.оконечный путь - агульны канчальны шлях
объект - знадбень, аб'ект
объём - аб'ём, аб'ём
о.оконечно-диагностический - аб'ём канчальна-дыягностычны
о.крови - аб'ём крыві
о.остаточный - аб'ём рэшткавы
о.резервный - аб'ём разэрвовы
о.сердца - аб'ём сэрца
о.систолический - аб'ём сыстальны
о.циркулирующей крови - аб'ём аб'ягальнае крыві
объёмная скорость движения крови - аб'ёмная хуткасць руху крыві
авальное окно - авальнае вакно
ограда моста - агароджа мазгоў
одиночный - адзінкавы, асобны
однородный - аднасты, аднародны
ожирение - затлушчэнне, разсычэнне
окисление - затляненне
окислительно-восстановительный потенциал - затлянна-адноўны патэнцыял
окислительное фосфорелирование - затляннае фасфарэліраванне
окислительный - затляны, затляняльны
окисл углерода - аксід вугляку
окклюзия - закаркаванне, закаркоўка, аклюзія
окончание - канчак, канчаток
о.верное - канчаток нервовы
окоченение - спружненне, скаляненне
о.трупное - здраньчывенне трупнае
окружность - акружына
оксигемоглобин - воксыгемаглыбін
оксигенация - воксыгенацыя
оксигодия - аксытацыя

олива - аліва
онкография - пухліналісанне, анкаграфія
онтогенез - антагенэз
о.постнатальный - антагенэз па(сяля)родавы
о.пренатальный - антагенэз дародавы
оплодотворение - запладненне
опорно-двигательный аппарат - апоры й руху апарат
определение - вызначэнне, выяўленне
о.фермента - выяўленне ферменту
определяющая точка - пэўны пункт
оптимальный - найлепшы, аптымальны
о.режим деятельности - найлепшы рэжым чыннасці
о.режим отдыха - найлепшы рэжым адпачынку
оптимум - аптыма
о.оптический - аптыма аптычная
о.раздражения - аптыма пацывалення
о.силы - аптыма моцы
о.физиологической лабильности - аптыма фізіялагічнае лабільнасці
о.частоты - аптыма частасці
опыт - 1.(эксперимент) досвед; 2.(сумма знаний) досвед, дасведчанасць
о.острый - досвед востры
о.хронический - досвед хронічны
орган - ворган
о.артикулярный - ворган маўленьня
о.базовой линии - ворган бакавы
о.внутренней секреции - ворган нутранае сакрэцыі
о.выделительной системы - ворган выводнае сыстэмы
о.движения - ворган руху
о.зрения - ворган зроку
о.обоняния - ворган нюху
о.сухожильный - ворган сухажылавы
о.чувств - ворган пачуццёў
организм - арганізм
ориентация расстройство - спокмеўнае разладжанне, арыентацыйнае разладжанне
ориентация - спокмеўка, арыентацыя
ориентироваться - спамятаць, арыента-

вацца
 ориентировочный - спокмеўны,
 арыентацыйны
 о.рефлекс - спокмеўны рэфлекс
 ортостатический - артастатычны
 ортостатическая устойчивость -
 артастатычная ўстойлівасць
 [астоістасць]
 освещение - асвятленьне
 освещённость - асвятленасць, ступень
 асвятленьня
 осевой - восевы
 о.поток - восевы струмень
 ослабление - аслабленне
 осморегуляция - восмарэгуляцыя
 осморепонатор - восмарэпэтар
 осмотический - асматычны
 о.стойкость - асматычная трываласць
 основной - асноўны, падставовы
 основной обмен - см.обмен основной
 основываться - грунтавацца
 особенность - апырчонасць, адметнасць
 особенности анатомо-физиологиче-
 ские - адметнасці анатама-
 фізіялягічныя
 остаточный - рэштавы
 острота - вастрыйна
 о.зрения - вастрыйна зроку
 осциллограмма - хвалярск, асцыляграма
 осциллограф - хвалярскоўнік, асцылёграф
 о.катодный - асцылёграф катодных
 прамянёў
 осцилляція - хістаньне, асцыляцыя
 ось - вось
 о.зрительная - вось погляду
 о.оптическая - вось аптычная
 о.электрическая - вось электрычная
 осязаемость - адчувальнасць на дотык,
 датыкальнасць
 осязание - дотык
 осязаемый - дотыкавы
 отведение (конечности) - адвядзенне
 (канцавіны), абдукцыя
 отведение - адвод
 о.биполярное - адвод двухскрайні
 о.внеклеточное - адвод пазаўзны

о.интруклеточное - адвод нутрыўзны
 о.монополярное - адвод аднаскрайні
 отведения - адводы
 о.биопотенциалов - адводы
 біяпатэнцыялаў
 о.грудные - адводы грудныя
 о.основные - адводы асноўныя
 о.усиленные - адводы ўзмоцненыя
 ответ - адказ
 о.ассоциативный - адказ асацыяцыйны
 о.вторичный - адказ другасны
 о.первичный - адказ першасны
 о.прямой кортикальный - адказ
 прасты картыкальны
 ответный - у адказ
 ответная реакция - рэакцыя ў адказ
 отвлекать - 1.адвяртаць, адцягваць
 (увагу); 2.абстрагаваць
 отвращение - агіда
 отдел - аддзел, абсяг, зона
 о.мозговой - абсяг мазгоў
 отделный - асобны
 отдергивание - адторгванне,
 адхопіванне
 отдых - адпачынак
 о.активный - адпачынак дзейны
 о.пассивный - адпачынак нядзейны
 отёк - набрэкванне, алалыў
 отношение - дачыненне, стаўленне;
 стасунак
 отодвинутый - адсунуты
 отолит - сыхавы плясок, аталіт
 отравление - атручанне
 отражение - адлюстраванне, адбіванне,
 выяўленне
 о.удара - адбіванне выпіно
 о.действительности - выяўленне
 рэчаіснасці
 отрицательный - адмоўны
 отросток - атожылак, адростак, гачок
 о.нервный - атожылак нервовы
 +см.аксон
 отсроченный - адтэрмінаваны
 отставленный - адстаўлены, адсунуты
 отток - адцёк, адплыў
 охлаждение - ахалоджанне, астуджэнне

о.организма - ахалоджаньне арганізму
охранительный - ахоўны
очищение - ачышчэньне, вызваленьне
о.от инулина - вызваленьне ад інуліну
ощущение - адчуваньне
о.вкусовое - адчуваньне смакавае
о.зрительное - адчуваньне зрокавае
о.последовательное - адчуваньне
 наст.нае [паслядоўнае]
о.слуховое - адчуваньне слыхавае

П

пазуха - сулонь
палеокортекс - палеакартэкс
паллиум - накід(ка), плашч, паліом
палочка - пруток
п.сетчатки - пруток сеткавіцы
память - памяць
п.долговременная - памяць даўгачасо-
 вая
п.кратковременная - памяць каротка-
 часовая
парабоз - парабіёз
парадоксальный - процівычайны,
 парадкасны
паразит - чужаэд, паразыт
паразитизм - чужаэднасьць
парализовать - паралізаваць
паралич - паралюш
п.вялый - паралюш лэнтэ
параллельный - раўналежны
параметр - парамэтар
параметры временные - парамэтры
 часовыя
парасимпатический - парасымпацыйны
парасимпатическая нервная система -
 парасымпацыйная нэрвовая сыстэма
парестезия - парастэзія
паратормон - параттармон
паратиреоиды - паратырэаіды
парентеральный - пазакішачны,
 парэнтэральны
парентеральное питание -
 пазакішачнае жыўленьне
паренхима - мязга, парэнхіма

паренхиматозный - мязговы,
 парэнхіматысны
париветальный - прысыценкавы, пары-
 етальны
паросмия - крыванохацьць, парасмія
парциальный - частковы, парцыйны
пассивный - нядзейны, пасыўны
п.транспорт - пасыўны транспарт
пауза - прыпыненьне, павуза
педаль - понаж
пейсмеркер - вуза-рыгтмаводца, пэйсмэкар
пентозофосфатный цикл - пэнтазафас-
 фатны цыкаль
пепсин - пэпсын
пепсиноген - пэпсынаген
пептон - пэптон
первичночувствующий - першаснаадчу-
 вальны
первичный - першасны
п.ответ - першасны адказ
первоначальный - першапачатковы
первый - першы
пересамнирование - пераамінаваньне
переваривание - ператраўленьне,
 траўленьне
перегородка - пераётка
перегревание - перагрэў, пераграваньне
перегрузка - перапэтаньне, перагрузка
передача - перадаваньне, перакід
п.импульсов - перакід імпульсаў
передвижение - перасоўваньне +см. локо-
 моция
переделка - перарабленьне, пераробка
п.навыка - перарабленьне звычкі
п.условного рефлекса - пераробка
 ўмоўнага рэфлексу
передний - пярэдні
переклечение - пералучэньне, пераклю-
 чэньне
перекрест - перахрыст, перакрыж
п.покрышки среднего мозга -
 перакрыж вёчка сярэдняга мозгу
перекрещивание - скрыжаваньне;
 (неоконч.) скрыжоўваньне
переливание - пераліваньне
п.крови - пераліваньне крыві

перемещать - перамяшчаць
перенапряжение - перанাপрута,
 перанাপружаньне
перенос - перанос
переносчик - пераносчык
переохлаждение - перахладжэньне,
 перастуджэньне
перерезка - перарэзка, перацінаньне
перерождение - перараджэньне,
 перабудова
перерыв - перальняк
 п.в работе - перальняк у працы
переутомление - ператамленьне
перехват Ранье - перасмык Ран'е
перикард - насэрцаўе, пэрыкард
перилимфа - слыхавая вадкасць,
 пэрылімфа
период - пара, пэрыяд
 п.изгнания - пэрыяд выгнаньня
п.изометрического напряжения -
 пэрыяд ізамэтрычнае напруці
п.изометрического расслабления -
 пэрыяд ізамэтрычнага разнявольненьня
п.латентный - пэрыяд лятэнтавы
п.наполнения - пэрыяд нападзеньня
п.нарастания - пэрыяд нарастаньня
п.отдыха - пэрыяд адпачынку
п.сенильный - пэрыяд сэнільны
периодическая деятельность -
 пэрыядычная дзейнасьць
 п.д.ЖКТ - пэрыядычная дзейнасьць
 страўніка-кішачнага тракту (СКТ)
перистальтика - чарвярухі, пэрыстальты-
 ка
периферический - пэрыфэрыіны
п.кровообращение - пэрыфэрыіны
 крывэварот
п.сопротивление - пэрыфэрыіны
 супраціў
перфузный - пэрфузны
перцепция - пэрцэпцыя + см.восприятие
пессимальный - найгоршы, пэсымальны
пята - пятля
 п.латеральная - пятля лятэральная
 п.медialная - пятля мэдыяльная
печень - печані

печёночный барьер - печанёвая застаўня
пивоварня (завод) - бровар
пигмент - фарбнік, пігмэнт
 п.желчный - фарбнік жоўцёвы
 п.зрительный - фарбнік зркавы, багра
пигментный - пігмэнтавы
пигментобразующий - пігмэнтатворны
пик - пік
пилорический - пілярычны, прыдзьвэрны
 п.сок - пілярычны сок
пирамидный - пірамідны
 п.путь - пірамідны шлях
пирогенный - гарачмаклічны, пірагенны
питание - жыўленьне, харчаваньне
питательный - пажыўны
питьевой - пітны
пища - харч, страва, ёжа
пищеварение - страваваньне
 п.аутолитическое - страваваньне
 ауталізыйнае
 п.внесклеточное - страваваньне
 пазавузнае
 п.внешнее - страваваньне вонкавае
 п.внутриклеточное - страваваньне
 нутрывузнае
 п.желудочное - страваваньне
 страўнікавае
 п.кишечное - страваваньне кішачнае
 п.мембранное - страваваньне мэбран-
 нае
 п.полостное - страваваньне
 паражнінавае
 п.пристеночное - страваваньне
 прысьценкавае
 п.симбиотическое - страваваньне
 сымбіётнае
пищеварительный - стрававальны
 п.аппарат - апарат траўленьня
 п.система - сыстэма страваваньня
пищевод - страваход
пищевой - спажыўны
пищевая соль - спажыўная соль
плавность - плаўнасьць, латочыстасьць
плазма - плязма
 п.крови - плязма крыві
плазматический - плязматычны

плазматические клетки - плазматич-
 ния вузы
 плазмодитоз - плазмодитоз
 пластина - плита, пласток
 пластинчатый - пластинкавы, пластковы
 пластичность - гнуткасьць, плястыч-
 насьць
 плевра - плеўра
 плевроаль - ч - плеўравы, плеўральны
 плевмография - ворганапісаньне,
 плетызмаграфія
 плёнка - плеўка, стужка
 плод - плод
 плоскость - роўніца, плашчыня
 плотность - шчыльнасьць, (герметич-
 ность) шчытнасьць
 пневмография - дыхапісаньне,
 пнэўмаграфія
 пневмоторакс - пнэўмоторакс
 побуждение - 1.(действие) прымушэньне,
 прымус, заахвочваньне; 2.(намерение)
 намер
 поведение - паводзіны
 п.повоковое - паводзіны пошукавыя
 п.социальное - паводзіны сацыяльныя
 поведенческий - паводзіны
 поверхность - паверхня
 повреждение (травма) - шкода,
 пашкоджаньне, разбурэньне
 повторитель катодный - узмацняльнік
 катоднае базы
 погибнуть - загінуць
 погрешность - хіба, хібнасьць
 подвижность - рухавасьць
 п.нервных процессов - рухавасьць
 нервовых працэсаў
 п.функциональная - рухавасьць
 функцыянальная
 подергивание - паторгиваньне
 поджелудочная железа - падстраўніца,
 падстраўнікавая залоза
 подкорковый - падшкарупны
 подкрепление - (пад)мацаваньне, падма-
 цунак
 п.пищевое - падмацаваньне харчовае
 подпороговый - падгранічны

подражание - пераіманьне
 подросток - падлетак
 подслизистый - падслізнічны
 пожилой - пажылы
 поза - пастава, разьмешчаныя
 позвонок - хрыбэтка
 позвоночник - хрыбэтная
 поздний - пазьнейшы, позьні
 п.компонент вызванного потенциалла
 - пазьнейшы складнік выкліканага
 патэнцыялу
 позиция - пазыцыя, разьмешчаныя
 п.сердца электрическая - пазыцыя
 сэрца электрычная
 поиск - пошук, шуканьне
 койлотермный - халоднакроўны,
 пайкіятэрмавы
 показатель - паказьнік, паказчык
 п.функционального состояния -
 паказьнік функцыянальнага стану
 поле - поле (мн.палі)
 п.зрения - поле пагляду [зроку]
 п.обонятельное - поле нюхавае
 п.проекционное - поле праекцыйнае
 п.сенсорное - поле адчувальнае
 п.электрическое - поле электрычнае
 полезное действие - карыснае дзеяньне
 полидипсия - хваравітая смага, полідыпсія
 полиестевия - звышчульніваць,
 поліэстазія
 полиморфный - шматстайны,
 шматаблічны, паліморфны
 полисахарид - поліцукрына
 полисиннаптический - полісынаптычны
 полиурия - поліурія
 полиция - паліцыя
 полнокровие - крывістасьць, паўнакроўе
 половой - плоцёвы
 п.акт - плоцёвы чын [акт]
 половая железа - плоцевая залоза
 половые клетки - плоцевыя вузы
 половые органы - плоцевыя ворганы
 п.цикл - плоцёвы цыкл
 п.челю - чэляс
 положение - 1.(поза) пастава; 2.(состоя-
 ние, обстоятельства) становішча;

3.(местонахождение) становішча, месцазнаходжаньне

положительный - станоўчы, дадатны

полоса - палоса, паласа, прута, пас

п.пропускания - полоса прапусканьня

полосатое тело - паласатае цела

полость - паражына

п.брюшная - паражына чэраўная

п.желудка - паражына страўніка

п.кишечника - паражына кішачніка

п.плевральная - паражына плеўральная

п.ротовая - паражына ротовая

п.сердца - паражына сэрца

полукружные (каналы костные) -

паўкружныя каналы касцявыя

полулунный (ганглий) - паўмесячны
гангаль

полушарие - паўсфера

полюй - парожні

полая вена - парожняя вэна

поляризация - (а)скрайнізацыя,

палярнызацыя

полярность - (а)скрайнасьць, палярнасьць

помеха - заміна, перашкода, завада

понятие - 1.(определение) азначэньне;

2.(понимание) разуменьне

пора - кіпра, сітавіна

пористый - кіпры

порог(предел) - граніца

п.абсолютный - граніца безумоўная

[абсалютная]

п.возбуждения - граніца ўзрушаньня

п.выделения - граніца вывядзеньня

п.ощущения - граніца адчуваньня

п.различия - граніца адрозніваньня

пороговый - гранічны

портальный - брамы, партальны

порядок - парадак, лад

привести в п. - упарадкаваць, давесці

да ладу

последствие - паслядэяньне,

наступны чын

последовательный - паслядоўны

постановочный - паслягангальны,

паўзлавы

постнатальный - па(сьля)родавы,

постнатальны

постоянная - нязьменная, нязьменьніца

п.временя - нязьменьніца часу

постоянный - заўсёды, сталы

постоянное вытекание мочи - заўсёднае
выцяканьне брулёў

п.ток(электр.) - сталы ток

постсинаптический - па(сьля)сынаптыч-
ны

постцентральный - зацэнтральная

постцентральная извилина - зацэн-
ральная лускавіна

потенциал - патэнцыял

п.вызываемый - патэнцыял выкліканы

п.возбуждающий постсинаптический

(ВПСП) - патэнцыял узрушальны

па(сьля)сынаптычны (ПУПС)

п.действия - патэнцыял дэяньня [дзеі]

п.диастолический - патэнцыял
дыясталічны

п.мембранный - патэнцыял мэмбранны

п.минигиорный - патэнцыял
мінгігурны

п.пиковый - патэнцыял пікавы

п.покоя - патэнцыял спакою

п.постсинаптический - патэнцыял

пасынаптычны

п.рецепторный - патэнцыял рэцэптар-
ны

п.синаптический - патэнцыял
сынаптычны

п.спайковый - см.потенциал пиковый

п.электротонический - патэнцыял
электратанічны

п.электрохимический - патэнцыял
электрахімічны

потенциальный - магчымы, патэнцыяль-
ны

потенциация - узмацненьне

п.посттетаническая - узмацненьне
пасьятэтанічнае

потери сознания - страта прытомнасьці

потеть - патнець

потоотделение - патавывядзеньне

потребление - спажываньне

п.кислорода - спажываньне тлёну

п.пицца - спажываньне ежы
потребность - патрэба
походка - хада
п.кукольная - хада лялечная
п.спастическая - хада сугаргавая
 [спастычная]
п.танцующая - хада танцоўная
п.ходульная - дыбаньне
почечный - ныркавы
п.кларенс - ныркавы клірэнс
почечная недостаточность - ныркавая
 няздатнасьць
почка - нырка
повисниный - паясьнічны
превосходит - перасягаць, перавышаць
прегангвионарный - дагангальны,
 давузлавы
предельный - гранічны, лімітны
предельно допустимая величина
 трудовой нагрузки - гранічна
 дапушчальная велічыня працоўнага
 налетаваньня
предсердие - прысеньне
предсердно-желудочковый - прысень-
 ня-шлункавы
предсердно-желудочковая задержка
 - прысеньня-шлункавая затрымка
п.клапан - прысеньня-шлункавая
 затамка
п.узел - прысеньня-шлункавы вузел
представительство - прадстаўніцтва
преимущество - перавага
преломление - пералом, злом
преломляющий - пераломчы, заламляль-
 ны
премоторный - дарухальны, перадматор-
 ны
пренатальный - дародавы, пераднатальны
препотенциал - данатэнцыял
прешаствие - перашкода
пресинаптический - дасынаптычны
п.пузырёк - дасынаптычны пухірык
пресвистол - перадсыстала
пресоррецептор - ціска(рэ)цэптар,
 прэсарэцэптар
прессорный - ціскавы, прэсарны

прецентральный - перадцэнтральны
прецентральная извилина - перад-
 цэнтральная лукавіна
приведение - прывядзеньне +см.аддук-
 цыя
привратник - прыдзьвернік, прыбрамік
привратные железы - прыдзьверныя
 залозы
привыкание - прызвычаеньне
привычка - звычка
пригодность - прыдатнасьць
прикосновение - дакрананьне, дотык
принятие - прыманьне
п.решения - выбар адказу
приобретённый - набыты
приспособление - 1.(устройство)
 прыстасаваньне; 2.(процесс) дапаса-
 ваньне, прыстасаваньне (неоконч.)
 даласоўваньне, прыстасоўваньне
приспособляемость - дапасавальнасьць,
 прыстасавальнасьць +см.адаптацыя
приток - наліў, прыцяканьне
приход(результат) - прыбытак, прыход
п.энергии - прыход энэргіі
проба - проба, спроба
пробирка - пробаўка, пробніца
пробуждение - абуджэньне
проведение - правод, правядзеньне
п.возбуждения - правод узрушаньня
проводимость - праводнасьць
проводящий - праводны
проводник - праваднік (электр.),
 правадыр (ёны)
прогастрин - прагастрын
прогестерон - прагестэрон
продольный - уздоўжны
продолговатый - падоўжаны
п.мозг - падоўжаны мозг
продукт - вытвор, прадукт
проекция - праекцыя
производит - вытвараць, рабіць
произвольный - адвольны
проксимальный - бліжэйшы, праксы-
 мальны
пролактин - праляктын
промежуточный - прамежкавы

проникаць - пранікаць
проникаемость - пранікальнасьць
процессуэльный - пастэўны,
 прапрыцэпцыйны
процессор - прапрыцэптар
просекретин - прасакрэтын
прослеживать - прасочваць, праглядаць
простатин - прастатын
простой - прасты, звычайны
пространственный - прасторавы
пространственное чувство - прастора-
 вое пачуццё
протейн - пратэін
протезолитический - протэалізыны
противоположный - процілеглы,
 супрацьлеглы
противосвёртывающий - процізгусальны
противосудорожный - процісугаравы
противоточис-оворотный -
 процібежна-паваротны
проток - правод, пратока
протонейрон - пратанэўрон
протерение - пракладваньне, праставань-
 не
протромбин - пратрамбін
профиль - поверх, профіль
процесс - рэчоток, працэс
прямая кишка - кутніца
прямой (непосредственный) - няўскосны,
 наўпроставы
прямое доказательство - няўскосны
 доказ
псевдоаффе́кт - нібыафэкт, уяўны афэкт,
 псеўдаафэкт
психика - псыхіка
психоакустика - псыхаакустыка
психология - псыхалёгія
психомоторный - псыхаматорны
психотропный - псыхатрапны
путливость - паахалівасьць
пузырёк - пухырык, (в жидкости)
 бурбалка
пул - пул
пульс - тутно, пульс
п.аритмичный - пульс арытмічны
п.быстрый - пульс борздыкі

п.медленный - пульс павольны
пульсировать - пульсавать
пульсовой - пульсавы
пульсовая волна - пульсавая хваля
пульсовое давление - пульсавы ціск
пуховина - пулавіна
пурпур - багра, пурпур
п.зрительный - багра зрокавая
пусковой - пускавы
путь - шлях, тракт
пучок - жмуток
пятно - пляма +см.макула

Р

работа - работа, праца
р.динамическая - работа дынамічная
р.механическая - работа мэханічная
р.мышечная - работа цяглічая
р.статическая - работа статычная
 [стацыйная]
работоспособность - працаздольнасьць
р.умственная - працаздольнасьць
 разумовая
р.физическая - працаздольнасьць
 фізычная
рабочий обмен - дзейная памёна
равновесие - раўнавага
р.кислотно-щелочное - раўнавага
 кісьлянна-лужная
р.тела - раўнавага цела
радиоактивность - радыёактыўнасьць
радиотелеметрия - радыётэле мэтрыя
радужка - вясёлка, раёк
радужная оболочка - вясёлкавая
 абалонка
разбавление - разрэдкава, (неоконч.)
 разрэджваньне, (водой) развадненьне
разведение - развадкава, (неоконч.)
 развадзеньне
разведения метод - разрэджваньня
 мэтад
развитие - розьвітак, разьвіццё
р.физическое - розьвітак фізычны
разгигатель - разгінальнік
раздражающий - пацьвяляльны,

цувельны
раздражение - пацвярэнне, (неоконч.)
 пацвярэнне
 р.адекватное - пацвярэнне адекватнае
 р.веклеточное - пацвярэнне
 пазавузнае
 р.выбіральнае [селектыўнае] -
 пацвярэнне абіральнае [селекцыйнае]
раздражимость - (па)цвярэннасць
раздражимый - пацвярэнны
раздражитель - цвярало, пацвярэннік
 р.безусловный - цвярало безумоўнае
 р.болевой - цвярало болевае
 р.зрительный - цвярало зрокавае
 р.обонятельный - цвярало нюхавае
 р.обстановочный - цвярало абставіннае
 р.условный - цвярало ўмоўнае
различение - адрозніванне +см.распо-
 знаванне
различие - адрозненне
размер - разьмер, прамер
размножение - расплоджанне, памна-
 жэнне, (неоконч.) расплоджванне
разнородный - разнастайны, размаіты
равность - рознасць, розніца
разрез - разрэз, прарэз
разрезать - разрэзаць, прарэзаць
разрушение - руйнаванне, разбурэнне,
 пабурэнне
разряд - 1.(электр.) разпрыжканне,
 разладаванне; 2.(ступень) ранга,
 парадак, ступень
ракovina - ракаўка, чарапашына, зыліў
 р.ушная - вушніца
распознавание - распазнаванне
 р.зрительное - распазнаванне зрокавае
расположение - разьмешчванне,
 (неоконч.) разьмешчванне
распределение - разьмеркаванне,
 (неоконч.) разьмяркоўванне
распространение - распаўсюджанне,
 пашырэнне, (неоконч.) распаўсюд-
 жванне
распространяться - пашырацца,
 распаўсюджацца
распространяющийся - пашыральны,

распаўсюджвальны
распространяющаяся депрессия -
 пашыральная дэпрэсія
расслабление - разьняволенне, (не-
 оконч.) разьнявольванне
расстройство - разладжанне, разлад,
 (неоконч.) разладжанне
р.железодное - разладжанне страўніка
р.функции - разладжанне функцыі
раствор - рошчына, рашчына
р.Рингера - Рынгерава рошчына
р.физиологический - рошчына
 фізіялягічная
растворение - рашчыненне
р.кислорода в плазме крови -
 рашчыненне тлону ў плазме крыві
растворимый - рашчынны
растормаживание - разгалмоўванне
растяжение - расьцягненне, расьцяг,
 (неоконч.) расьцягванне
растяжимость - расьцягласць
р.лёгкого - расьцягласць лёгкага
расход - выдатак
расходование - выдаткаванне, (не-
 оконч.) выдаткоўванне
расщепленный мозг - раскёпаная мозг
рахит - рахіт
рацион - рацыён
рвота - ваніты, vomіты
рвотный центр - ванітны цэнтар
реабсорбция - эндуўсмоктванне,
 рэабсорбцыя
реагировать - рэагаваць
реактивность - рэакцыйнасць
реакция - рэакцыя; 1.(фізіол.) процічын;
 2.(хім.) пераўтварэнне; 3.(сроды)
 кісласць, кіслынінасць; 4.(праба)
 спроба
р.активации - рэакцыя актывацыі
р.вовлечения - рэакцыя залучэння
р.врожденная - рэакцыя прыроджаная
р.выпрямления - рэакцыя выпро-
 ставлення
р.десинхронизации - рэакцыя
 дэсінхранізацыі
р.идеомоторная - рэакцыя ідэаматорная

р.избавления - рэакцыя пазбаўленьня
р.избегания - рэакцыя ўніканьня
р.местная - рэакцыя мясцовая
р.на включение - рэакцыя на ўлучэньне
р.на выключение - рэакцыя на вылучэньне
р.навязывания - рэакцыя начапленьня
р.напряжения - рэакцыя напруці
р.нарастания - рэакцыя нарастаньня
р.оборонительная - рэакцыя абарончая
р.обратимая - рэакцыя зваротная
р.отрицательная - рэакцыя адмоўная
р.отсроченая - рэакцыя адтэрмінаваная
р.половая - рэакцыя плоцвая
р.положительная - рэакцыя дадатная
р.пробуждения - рэакцыя абуджэньня
р.связывания компонента - рэакцыя змацоўваньня кампэлемэнт
р.следования - рэакцыя прытрымліваньня
р.усиления - рэакцыя ўзмацненьня
ребёнок - дзіцё, (тв.п.) дзіцём;
 дзіця, (тв.п.) дзіцем
реверберация - рэвэрбэрацыя
реверсия - рэвэрсія
регенерация - аднаўленьне, рэгенэрацыя
регистрация - пазначэньне, рэгістрацыя
регуляция - кіраваньне, рэгуляцыя
р.гуморальная - рэгуляцыя гумаральная
р.нервная - рэгуляцыя нэрвовая
режим - рэжым, парадак, лад
резерв - захоў, запас, рэзэрва
резервный - запасны, рэзэрвовы
р.объём вдоха - запасны аб'ём выдыханьня
р.объём выдоха - запасны аб'ём удыханьня
резистентность - адпорнасьць, рэзысцэн-
 тавасьць
резистентный - адпорны, рэзысцэнтавы
резистивный - супраціўны, рэзыстыўны
резистивные сосуды - рэзыстыўныя судзіны
резонанс - розгалас, рэзананс
резонатор - рэзанатар

резорбтивный - усмоктальны, рэзарб-
 цыйны
резорбтивные сосуды - рэзарбцыйныя судзіны
резорбция - усмоктаньне, рэзарбцыя
результат - вынік
р.конечный - вынік канцавы
р.обобщённый - вынік абагульненьня
р.полезный-приспособительный -
 вынік карысны-прыстасавальны
р.промежуточный - вынік прамежкавы
резуз-фактор - резуз-чыньнік
р.отрицательный - резуз-чыньнік адмоўны
р.положительный - резуз-чыньнік дадатны
реиннервация - рэінэрвацыя
релаксация - рэляксацыя +см.расслабле-
 ние
ребазы - рэабаза
реометр - супарамёр, рэаэтар
реотропизм - рэатрапізм
реполяризация - рэпалярызацыя
респираторный - дыхальны,
 рэспірацыйны
респирация - рэспірацыя +см.дыхание
респирометр - дыхамёр, рэспірамэтар
рестриктивный - рэстрыкцыйны
ретикулярно-кортикальный - рэтыкуля-
 картыкальны
ретикулярно- кортикальные
взаимоотношения - рэтыкуля-
 картыкальныя ўзаемастасункі
**ретикулярно- кортикальное соотно-
 шение** - рэтыкуля-картыкальны
 сустасунак
ретикулярный - сеткаваты, рэтыкулярны
ретикулярная система восходящая
активирующая - рэтыкулярная
 сыстэма ўзьбежная актывавальная
ретины - рэтына +см.сетчатка
ретинограмма - рэтынаграма
ретракция - сьцягваньне, рэтракцыя
р.стужка - рэтракцыя згустку
ретроградный - адваротны, рэтраграды
р.амнезия - рэтраградная амнезія

р.кровоток - рэтраградны крывябег
рефлекс - адсвѣт, рэфлекс
р.антагонистический - рэфлекс супраціўны
р.безусловный - рэфлекс безумоўны
р.дыхательный - рэфлекс дыхальны
р.вестибулярный - рэфлекс вэстыбулярны
р.защитный - рэфлекс ахоўны
р.зрачковый - рэфлекс эрэнкавы
р.инструментальный - рэфлекс снадзіўны
р.интерорецептивный - рэфлекс інтэрацэпцыйны
р.кожно-гальванический - рэфлекс скурна-гальванічны
р.лабиринтный - рэфлекс лябірынтавы
р.локтевой сгибательный - рэфлекс локцевы згінальны
р.миостатический - рэфлекс міястатычны
р.моносинаптический - рэфлекс монасынаптычны
р.наличный - рэфлекс наяўны
р.ориентировочный - рэфлекс арыентацыйны
р.периферический - рэфлекс пэрыфэрычны
р.пищевой - рэфлекс настраўны
р.половой - рэфлекс плоцевы
р.положения - рэфлекс становішча
р.прессорный - рэфлекс прэсарны
р.проприоцептивный - рэфлекс пропрыяцэпцыйны
р.рвотный - рэфлекс ванітны
р.сердечный - рэфлекс сэрцавы
р.следовой - рэфлекс следавы
р.соматический - рэфлекс саматычны
р.статический - рэфлекс статычны
р.тормозной - рэфлекс гальмоўны
р.установочный - рэфлекс вызначальны
р.хватательный - рэфлекс хапальны
р.цели - рэфлекс мэты
р.чихательный - рэфлекс чхальны
р.эмбриональный - рэфлекс эмбры-

янальны
рефлексогенный - рэфлексатворны,
 рэфлексагенны
рефлектометрия - рэфлектамэтрыя
рефлекторный - адсвѣтны, рэфлекцый-
 ны
рефлекторная дуга двухнейронная -
 рэфлекцыйная лука двохнейронная
рефлекторное последствие -
 рэфлекцыйная паслядзеяньне
 [паслядзѣя]
рефлекторная реакция - рэфлекцыйная
 рэакцыя
рефрактерный - няўэрўсны, рэфрактэр-
 ны
рецептивный - успрымальны, рэцэпцый-
 ны
рецептор - успрымальнік, рэцэптар
р.болевой - рэцэптар болевы
р.вторичночувствующий - рэцэптар
 другасначуальвы
р.дистантный - рэцэптар дыстанцыйны
р.кожный - рэцэптар скурны
р.обонятельный - рэцэптар нюхавы
р.первичночувствующий - рэцэптар
 першасначуальвы
р.прикосновения - рэцэптар дотыку
р.растяжения - рэцэптар расцягу
р.сосудов - рэцэптар судзінаў
р.суставной - рэцэптар сустаўны
р.сухожильный - рэцэптар сухажыльны
рецепторная клетка - рэцэпцыйная вуза
рецепция - успрыманьне, рэцэпцыя
р.кожная - рэцэпцыя скурная
реципрокный - рэцыпрокны
речь - маўленьне
речевой - маўленьчы, моўны
р.анализатор - моўны аналізатар
р.аппарат - апарат маўленьня
речедвигательный - маўлеігарухальны
речеслуховой - маўленчаслыхавы
релизинг-фактор - рэлізынг-чыньнік
ригидность - незгінальнасьць,
 рыгіднасьць
ритм - рытм
роговица - празарока

родительский - бацькоўскі
родопси - радапсын + см. пурпур
 зрительный
рот - рот
ротовой - ротаваы
рычаг - вагар
ряд - шэраг, рад

С

сакральный - крыжовы, сакральны
сало (кожное) - клуст
сало выделение - клауставывядзеньне
салыный - клаусны
самец - самец
самка - саміца
сангвиник - запальчывы, порсткі,
 сангвінік
сангвинический - запальчывы,
 сангвінічны
сахар крови - цукар крыві
сахарный - цукровы
свет - сьвятло
световой - сьветлавы
световая волна - сьветлавая хваля
светочувствительный - чужальвы на
 сьвятло
свёртывание - згусаньне, зьвінаньне +
 см. коагуляція
свёртывающая система крови -
 згусальная сыстэма крыві
свободное нервное окончание - вольныя
 нервовыя канчаткі
свод мозга - скляпенне мазгоў
свойство - уласцівасць
связывание - зьвязываньне
с.комплемента - змацоўваньне
 камплемэнту
связь - сувязь, зьвязак, злучэньне
с.временная - сувязь часовая
с.обратная - сувязь зваротная
с.отрицательная - сувязь адмоўная
сгусток - згортак, згустак
с.крови - згустак крыві
сгибатель - згінальнік
седалищный - сядалыны

секрет - вытвор, сакрат
секреторный - вытворальны, сакрэцыйны
секреция - вытворэньне, сакрэцыя
с.апокриновая - сакрэцыя апакрынавая
с.желудочная - сакрэцыя страўнікавая
с.кишечная - сакрэцыя кішачная
селесэнка - каса
сениальный - старэчы, сэнільны
сенсбилизация - ачуленьне,
 сэнсыбілізацыя
сенсорный - адчувальны, сэнсарны
сенсорное насыщение - сэнсарнае
 насычаньне
сенсомоторный - сэнсаматорны
сердечный - сэрцавы
с.выброс - сэрцавы выхад
сердечная мышца - сэрцавая цягліца
сердечная недостаточность - сэрцавая
 няздатнасьць
с.толчок - сэрцавы штуршок
с.цикл - сэрцавы цыклаль
сердце - сэрца
с.изолированное - сэрца ізаляванае
с.искусственное - сэрца штучнае
с.легочное - сэрца лёгачнае
сердцебиение - біццё сэрца
серое вещество - шэрая матэрыя
серый бугор - шэры груд
сетчатка - сеткавіца
сеть - сетка, мярэжа
сжимаемость - сціскальнасьць
сигнал - знак, сыгнал
сигнализация - сыгналізацыя
сигнальный - сыгнальны
сила - моц, сіла
сильный тип - моцны тып
симбиотный - узаемаспрыяльны,
 супольны, сымбіётны
симметрия - сымэтрыя
симпатический - сымпаты́йны
с.нерв - сымпаты́йная нерва
симпатическая нервная система -
 сымпаты́йная нервовая сыстэма
синапс -лучно, синапс
с.возбуждающий - синапс узрушваль-
 ны

с.мионевральный - синапс
 міжнєвральны
с.нейро-секреторный - синапс нєвра-
 сакрацыйны
с.нервно-мышечный - синапс
 нєрвова-цягальны
с.тормозной - синапс гальмоўны
синаптический - синаптычны
синаптическая задержка - синаптычная
 затрымка
синаптическая передача - синаптычны
 перакід [перадаваньне]
с.пузырёк - синаптычны пухірык
синаптическая щель - синаптычная
 шчыліна
синергия - спрыяньне, сінэргія
синергист - спрыяльнік, сінэргісты
синаотральный узел - синаатрыальны
 вузел
синтез - суклад, вытворчасць, сінтэз
синус - сулонь, сінус
с.каротидный - сулонь каратыдная
с.полых вен - сулонь парожніх вєнаў
синусно-предсердный узел - сулоньне-
 прысєнєнєвы вузел
синхронизация - уладначасьнєньне,
 сінхранізацыя
система - сьстэма
с.жизнеобеспечения - сьстэма
 жыцьцєзабєспячєньня
с.артериальная - сьстэма эрокавая
с.крови - сьстэма крыві
с.пищеварительная - сьстэма
 страваваньня
с.речедвигательная - сьстэма
 маўлєнча-рухальная
с.саморегулирующаяся - сьстэма
 самарэгулєўная
с.сердечно-сосудистая - сьстэма
 сэрцава-судзінная
с.сигнальная первая - сьстэма
 сыгнальная першая
с.сигнальная вторая - сьстэма
 сыгнальная другая
с.слуховая - сьстэма слыхавая
системное кровообращение - сьстэмны

крывєзварот
систола - сьстала
с.желудочков - сьстала шулачкаў
с.предсердий - сьстала прысєнєняў
с.сердца - сьстала сэрца
систолический - сьсталичны
с.объём крови - сьсталичны абєм крыві
с.показатель - сьсталичны паказьнік
скелет - касцяк, шкілєт
скорость - хуткасьць
с.оседания эритроцитов (СОЭ) -
 хуткасьць ападаньня эрытрацытаў
 (ХАЭ)
с.тока крови - хуткасьць крывябєгу
слабоумие - недаўсўіп
слабый тип - кволы тип
следовать - 1.(руководствоваться)
 прытрымлівацца; 2.(быть следствием)
 вынікаць
следование - прытрымліваньне
слизистая оболочка - сьлізьніца,
 сьлізьнєвая абалонка
слизь - сьліз
слияние - зьліцьцє
сложный - складаны
слой - пласт
слух - слых
слуховой - слыхавы
слуховая зона коры - слыхавая зона
 шкарупы
слуховые косточки - слыхавыя костачкі
с.нерв - слыхавая нєрва
слуховые рецепторы - слыхавыя
 рэцэптары
слушание (выслушивание) - слуханьне,
 выслухоўваньне
случайный - выпадковы
слюна - сьліна
слюноотделение - сьлінавылучєньне
слюкотечение - сьлінацєк
смешанный - мяшаны, змяшаны
смещение - саступ
сновидение - снєньне, сон
сновторный - насонны, снатворны
собственный - уласны
собственные рефлексы кровообраще-

ниш - уласныя рэфлексы крывезвароту
совместимость - спалучальнасць,
 сумяшчальнасць
совпадать - супадаць
содержание - змест
содержимое - змесцішча
соединение нервно-мышечное -
 залучэнне нервова-цяглічнае
соединительная ткань - залучальная
 тканка
соединительнотканый - залучальнаткан-
 кавы
сознание - сьвядомасць
совревание - сасыпяванне, высыпяванне
сок - сок
с. дуоденальный - сок дуадэнальны
с. желудочный - сок страўнікавы
с. поджелудочной железы - сок
 падстраўнікавае залозы
сократимость - скарачальнасць
сокращение - скарачэнне
с. изометрическое - скарачэнне
 ізамэтрычнае
с. изотоническое - скарачэнне
 ізатанічнае
солевой баланс - солевы баянс
сома - цела, сома
соматический - цэлавы, саматычны
сон - сон, (сновидение) сьнеўне
с. быстрый - сон хуткі
с. медленный - сон павольны
соотношение - сустасунак, суадносіны
сопротивление - 1.(электр.) супор;
 2.(сосудов) супраціў
сопротивляемость - 1.(материала)
 шчыльнасць, супраціўляльнасць;
 2.(организма) адпорнасць; 3.(микро-
 бов) нячульлівасць +см.резистент-
 ность
сопряжённые рефлексы - спалучаныя
 рэфлексы
сосание - смактанне
сосок - смочак
сосредоточиться - засяродзіцца
состав - склад
составная часть - складовая частка,

складнік
состояние организма - стан арганізму
сосуд - судзіна
сосуда просвет - судзіны прагал
сосудистый - судзінны
сосудистая рефлексогенная зона -
 судзінная рэфлексатворная зона
с. тонус артериальный - судзінны
 тонус артэрыяльны
с. тонус венозный - судзінны тонус
 вэнозны
с. тонус лимфатический - судзінны
 тонус лімфатычны
сосудистая "чудесная сеть" -
 судзінная "цудоўная сетка"
сосудистые шумы - судзінныя шумы
сосудодвигательный центр -
 судзінарухальны цэнтар +см.вазомотор-
 ный
сосудорасширяющий -
 судзінапашыральны
сосудосуживающий - судзіназвужальны
сосцевидное тело - смочкападобнае цела
сохранение позы - захаваўне паставы
сочетанность движений - спалучэнне
 рукаў
спазм - сьціск, с'утарга, спазма, корчы
спайк - спайк
спастичность - с'утаргавасць, спастыч-
 насць
спектр - спэктар
сперматозоид - народак
специальный - адмысловы
специфический - спэцыфічны
специфическое динамическое
действие пищи - спэцыфічнае
 дынамічнае дзеянне ежы
спина - сьпіна
спинальный - сьпінальны, хрыбётнічны
спинальное животное - сьпінальная
 жывёліна
с. шок - сьпінальны шок
спинальные ядра межреберных
мышц - сьпінальныя кулі міжскабавых
 цягліцаў
спинной мозг - сьпінныя [хрыбётнічныя]

мазі
 спинномозговий - сьпінна-мазгави
 спинномозговая жидкость - см.ликвор
 с.канал - см.невроцель
 спиральный орган - скруткави ворган
 спирография - сьпіраграфія
 спирометрия - сьпіраметрія
 сплетение нервов - суплёт нєрвови
 с.п.подслизистое - суплёт нєрвови
 подслизистый
 с.п.солнечное - суплёт нєрвови
 надстраўнікави
 сплошной - суцэльны, усьцяджыны
 спонтанный - самачыныны, спантанны
 способ - спосаб
 способность - здольнасьць, здатнасьць
 спячка зимняя - сон зімовы, спаньне
 зімовае
 сравнительный - параўнальны, па-
 раўнаўчы
 среда - асяроддзе, атачэньне
 срединный - сярадзінны
 средний - сярадні
 среднее артериальное давление -
 сярадні артэрыяльны ціск
 с.мозг - сярадні мозг
 среднее ухо - сярадняе вуха
 средство - сродак
 родство - 1.(близость) сьвязьства;
 2.(склонность) схільнасьць
 срыв - зрыў
 стабильный - устойлівы, стабільны
 стадия - пара, фаза, стадыя
 с.выработка условных рефлексов -
 стады выпрацоўкі ўмоўных рэфлексаў
 став - супын, застоў, стаз
 стандартный - стандартавы
 стандартное расположение электро-
 дов - стандартнае разьмяшчэньне
 электродаў
 старение - старэньне
 старость - старасьць
 статический - нерухомы, нязрушлівы,
 статычны
 статическое усилие [напряжение] -
 статычны высілак [напрута]

стационарный - нязьменны, стаьны
 ствол мозга - галамень мазгоў
 стволовая клетка - вуза-заснавальніца,
 растковая вуза
 створка - счын
 створчатый - счынны
 стереовосприятие - стэрэаўспрыманьне
 стереотаксис - стэрэатаксыс
 стереотаксический - стэрэатаксычны
 стереотип динамический - стэрэатып
 дынамічны
 стимул - заахвачаньне, стымул
 столб - слуп
 с.позвоночный - хрыбэўніца, слуп
 хрыбэўны
 с.спинного мозга - слуп сьпінных
 мазгоў
 столбняк - слупняк
 стойкость - астойкасьць, трываьласьць
 сторожевой пункт - вартавы пункт
 сторона - бок
 стояние - стаяньне
 страдать - пакутаваць
 страх - страх, жах, сполах
 с.павивческий - пяропалах
 стремечко - страмяно
 стресс - стрэс
 структура - будова, структура
 студенистое вещество - дрыгністая
 матэрыя
 стул (кал) - стул, надворак
 судорога - сутарга
 судорожный - сутаргавы
 суммарный - падсумаваьны, сумарны
 суммация - падсумаваьне, (неоконч.)
 падсумоўваньне
 супраспинальный - надхрыбэўны,
 супрасьпінальны
 сухожилье - сухажыла
 сухожильный - сухажыльны
 сфингография - сфінгаграфія
 сфинктер - сьціскальніца, сфінктар
 схема - схэма, рысунак
 счётная камера - падліковая камора
 счётчик - лічыльнік
 "шибка" - "зьбіўка"

сыворотка - сыро́натка
“сытай” кровь - “насы́тая” кроў

Т

таксис - скі́раннасьць, імкненьне, таксыс
тактильный - дотыкавы, тактыльны
таламический - тала́мічны

таламические пути - тала́мічныя шляхі
таламокортикальный - тала́макартыкаль-ны

таламус - зрочны груд, тала́мус

тахикардия - тахікарды́я

текториальный - тэ́ктарыяльны

тектония - эда́лёкме́раньне, тэ́лемэтры́я

тело - цела

т.жёлтое - цела жоўтае

т.коленчатое внутреннее - цела
каленчастае нутранае

т.коленчатое наружное - цела
каленчастае бочнае

т.мозолистое - цела мазо́лістае

т.полосатое - цела паласа́тае

т.стекловидное - шклі́стае цела

т.трапециевидное - цела тра́пэцыя́ватае

тельце - цёлка, цёлца

теменной - цемья́нны

темперамент - тэ́мпэраме́нт

температура - тэ́мпэра́тура

т.кожи средняя - тэ́мпэра́тура ску́ры
сярэдня

т.повышенная - гара́чка, тэ́мпэра́тура
падвы́шаная

т.тела средняя - тэ́мпэра́тура цела
сярэдня

т.ядра - тэ́мпэра́тура нутра́

тенденция - скі́льнасьць, тэндэ́нцыя

теория - тэ́орыя

т.вкуса - тэ́орыя сма́ку

т.восприятия звука - тэ́орыя ўспры-
маньня гу́ку

т.двойственности зрения - тэ́орыя
дваіста́сьці зро́ку

т.зрения ишная - тэ́орыя зро́ку ё́нная

т.информации - тэ́орыя інфа́рмацы́і

т.скольжения нитей - тэ́орыя

сьлі́заньня ні́так

т.слуха Гельмгольца - тэ́орыя слы́ху
па́водле Гельмго́льца

т.функциональных систем - тэ́орыя
функцы́янальных сы́стэмаў

т.цветоощущения трёхкомпонентная
- тэ́орыя ко́лераадчу́ваньня
тро́хскла́дні́кавая

тепловой - цёплавы́

т.баланс - цёплавы баля́нс

т.удар - цёплавы вы́цень

теплоизлучение - цёплапрамя́неньне,
цёплапраме́нiа, (неоконч.) цёплавыпра-
ме́ньваньне -

теплообмен - цёплапаме́на

теплоотдача - цёплавыда́так, цёплаад-
да́ньне, (неоконч.) цёплааддава́ньне

т.испарительная - цёплааддава́ньне
парава́льнае

т.конвекционная - цёплааддава́ньне
канвэ́кцы́йнае

т.радиационная - цёплааддава́ньне
радыя́цыйнае

теплопроводение - цёплаправа́дзеньне

теплопроводимость - цёплаправа́днасьць

теплопродукция - цёплавыпрацо́ўка,
цёплапраду́кцыя

терминаль аксовая - канча́так аксо́нны

терминальный - канча́льны, тэ́рміна́льны
терминальные сосуды - тэ́рміна́льныя
су́дзіны

терминология - назо́ўніцтва, тэ́рміналё́гія

термодинамика - тэ́рмадына́міка

термометрия - цёпламе́раньне, тэ́рмамэ́т-
ры́я

терморегуляция - тэ́рмарэгу́ляцы́я

терморепертор - цёплаўспрыма́льнік,
тэ́рмарэ́цэптар

терморелекция - цёплаўспрыма́ньне,
тэ́рмарэ́цэпцы́я, тэ́рмацэ́пцы́я

тест - тэ́ст, кантро́ль

тестостерон - тэ́стастэ́рон

тетанический - тэ́тані́чны

тетанус - тэ́танус

т.гладкий/сплошной - тэ́танус гла́дкі/
су́цэльны

т.зубчатый/неполный - тэтанус
 зубнасты/няпоўны
течение (процесса) - плавын, ход, хада
течка - кнурбука, цеча
тип - тып
т.высшей нервной деятельности -
 тып найвышэйшае нервовае дзейнасьці
т.нервной системы - тып нервовае
 сыстэмы
т.подвижный - тып рухавы
т.саморегуляции кровообращения -
 тып самарэгуляцый крывезвароту
т.сильный неуровновешенный - тып
 моцны неўраўнаважаны
т.сильный уравновешенный - тып
 моцны ўраўнаважаны
т.слабый - тып кволы
тиреондин - тырэондын
тиротропин - тырэатрапін
тироксин - тыраксын
тканевой - тканкавы
т.барьер - тканкавая застаўна
тканевое дыхание - тканкавае
 дыханьне
тканевая жидкость - тканкавая
 вадкасць
тканевая несовместимость - тканкавая
 несумяслівасьць
ткань - : (біол.) тканка: 2 тканіна
ток - цёк, бег, ток
т.действия - ток дзеі
т.ионный - цёк ённы
т.крови - крывабег
т.мембранный - ток мэмбранны
т.местный - ток мясцовы
т.переменный - ток зьменны
т.повреждения - ток пашкодваньня
т.постоянный - ток нязьменны
толчок - штуршок
тоны сердца - тоны сэрца
торможение - гальмаваньне
т.безусловное - гальмаваньне без-
 умоўнае
т.внешнее - гальмаваньне вонкавае
т.внутреннее - гальмаваньне нутранае
т.дифференцировочное - гальмаваньне
 дыфэрэнцыйнае

т.запавдывательное - гальмаваньне
 спазьняльнае
т.запредельное - гальмаваньне
 загранічнае
т.моторнейровов - гальмаваньне
 мотанэўронаў
т.охранительное - гальмаваньне ахоўнае
т.утасательное - гальмаваньне
 згасальнае
т.центральное общее - гальмаваньне
 цэнтральнае агульнае
тормоз - гальма, гальмач
тормозной - гальмавы
тормозящий - гальмаўны
точность - дакладнасьць, трапнасьць
тошнота - моташнасьць, нуддзёньне
тракт - тракт, шлях
трансплантация - перааданьне, трансплян-
 тацыя
транспорт - дастаўка, транспарт
т.кислорода - транспарт тлэну
транспортировка - транспартаваньне
транспульмональное давление -
 празьлёгачны ціск, транспульманальны
 ціск
трансформация - пераўтварэньне,
 трансфармацыя
т.ритма возбуждений - пераўтварэньне
 рытму ўзрушаньняў
трахея - дыхніца, гдырха, трахея
тремор - дрыгачэньне, трэмар +см.
 дрожанне
триггер - трыгер
тройничный нерв - трайчастая нэрва
трофика - жыўленьне, трофіка
трофический - жыўальны, трафічны
труба - труба, руля
труд - праца
трудовая деятельность - працоўная
 дзейнасьць
туберкулёз - сухоты, тубэркулёз
турбулентный - хваляплынны, турбулен-
 тавы
турбулентное движение крови
 турбулентавы рух крыві
тургор - пруткасьць, тургар

тучные клетки - хмарныя вузы
тяжесть труда - цяжкасьць працы

У

увеличение - павелічэньне
угасание - агасаньне
угашение - агашэньне, стуханьне
у.с. подкреплением - у.с. агашэньне з падмацаваньнем
углевод - вуглявод
углеводный - вугляводны
у.обмен - вугляводная памена
угроза - пагроза
удаление - 1.аддалэньне; 2.(из организма и т.п.) выдаляньне, выразаньне
удар - ўцэп, (р.п.) ўгню
удобный - зручны, выгодны
узел - вузел
укачать - 1.(качкой) загадаць, закалы-хаць; 2.(усыпить) укалыхаць
укачивание - 1.(пат.сост. от качки) загойдваньне; 2.(усыпание) укалы-хваньне
улитка, смоуж, (анат.образование) скрутак
улитка окко - скрутку вакно
ультразвук - надзвук, ультрагук
ультрафиолетовый - лазафіялетава, ультрафіялетавы
ультрафиолетовые лучи - лазафіялетавае прамяні
ум - розум, клэк
умирание - паміраньне, кананьне
умственный труд - разумовая праца
управление - кіраваньне
управляющее воздействие - кіроўнае ўздзеянне
упр - іненне - практыкаваньне, л. тэорыя
упругость - пруткасьць
уровень - узровень, роўня
у.активности - узровень актыўнасьці
у.замыкания рефлекторной дуги - узровень залучэньня рэфлексійнае лугі
у.постоянного потенциала - узровень

нэзьяменнага патэнцыялу
усвоение - засваеньне
у.ритма раздражения - засваеньне рытму паўваляньня
усвоимость - засваальнасьць
у.питательных веществ - засвааль-насьць пажыўных рэчываў
уснаение - узмацненьне
уснаитель - узмацняльнік
ускользание - выскальзваньне, зьніканьне
ускорение - прысьпешаньне, паскарэньне, (неоконч.) прысьпешваньне
ускорить - прысьпешваць, паскараць
ускоряющий нерв сердца - прысьпешвальная нерва сэрца
условия труда - умовы працы
условнорефлекторная деятельность - умоўна-рэфлексійная дзейнасьць
условно - умоўна
условные рефлексы - умоўныя рэфлексы
у.р.однородные - умоўныя рэфлексы аднакія
у.р.разнородные - умоўныя рэфлексы разнакія
условный рефлекс - умоўны рэфлэкс
у.р.высшего порядка - умоўны рэфлекс найвышэйшага парадку
у.р.на время - умоўны рэфлекс часовы
у.р.западающий - умоўны рэфлекс спэцыяльны
у.р.вазачный - умоўны рэфлекс наўны
у.р.оборонительный - умоўны рэфлекс абарончы
у.р.отрицательный - умоўны рэфлекс адмоўны
у.р.отставленный - умоўны рэфлекс адсутны
у.р.первого порядка - умоўны рэфлекс першага парадку
у.р.подражательный - умоўны рэфлекс пераймальны
у.р.половой - умоўны рэфлекс плоцэвы
у.р.следовой - умоўны рэфлекс сыледавы
у.р.совпадающий - умоўны рэфлекс

супадальны
у.р.тонический - умоўны рэфлекс
танічны
у.р.укороченный - умоўны рэфлекс
пакарочаны
у.р.на цепь раздражителей - умоўны
рэфлекс на шэраг шчвёлаў
условный тормоз - умоўнае гальмо
усреднение - пасярэдняненне
усталость - стомленасць, стома,
зморанасць
установка - 1.(прибор) прылада,
прыстасаванне, 2.(действие) нас-
таўленне, прыладжванне, 3.(готов-
ность) гатовасць
устойчивое состояние - устойлівы стан
устойчивость - устойлівасць, трыва-
ласць
устойчивый - устойлівы, трывалы
утолять - спаталяць, суцішаць, заспакой-
ваць
у.боль - суцішаць боль
у.жажду - праганяць смагу
утомительность - тамлівасць, змор-
насьць, стомнасьць
утомление - змора, стома
утомлённость - зморанасць, стомле-
насьць
утомляемость - зморлівасць, стамляль-
насьць
ухо - вуха
уход (за больным) - дагляд, дагляданне,
догляд; напр.: догляд хворага
участок - дзялянка, месца, зона
учащение - пачашчэнне, пачасце́нне
ушко предсердия - вушка прысе́ння
уязвимый период - уразлівы перыяд

Ф

фагоцитоз - вузапаглыннанне, фагацытоз
фаза - ф́аза
ф.асинхронного сокращения - фаза
асынхроннага скарачэння
ф.быстрого изгнания - фаза хуткага
выгна́ння

ф.быстрого наполнения - фаза хуткага
напаўнення
ф.изометрического напряжения -
фаза ізамэтрычнае напру́гі
ф.медленного изгнания - фаза
павольнага выгна́ння
ф.медленного наполнения - фаза
павольнага напаўнення
ф.уровнительная - фаза ўраўня́льная
фазовый анализ сердечного цикла -
фазавы аналіз сэрцавага цы́клу
фазы желудочной секреции - фазы
страўнікавае сакрэ́цыі
фазы работоспособности - фазы
працаздольнасьці
**фазы секреции поджелудочной
железы** - фазы вытварэ́ння
падстраўнікавае залозы
фактор - чы́ньнік, ф́актар
ф.внутренний желудка - чыньнік
нутраны страўніка
ф.свёртывания крови - чыньнік
згусаньня крыві
факультативный - неабавязковы,
факультаты́ўны
фантомная боль - уя́ўны боль, фантомы
боль
фармакологические вещества -
фармакалягічныя рэчывы
фармакология - леказнаўства,
фармакалёгія
феномен - выключнік, зьява, фэно́мэн
фермент - фэ́рмэнт
ф.внескелетный - фэ́рмэнт пазаву́зны
ф.пищеварительный - фэ́рмэнт
стравава́льны
фибриляция - трымце́нне, фі́брыляцыя
фибрия - фі́брын
физиологические исследования -
фізыялягічныя дасьледваньні
физиологический раствор -
фізыялягічная рашчы́на
физиология - фізыялё́гія
ф.возрастная - фізыялё́гія ў́зростава
ф.сравнительная - фізыялё́гія
параўна́льная

фізическая нагрузка - фізічнае напэставанне

фізіческі труд - фізічная праца

фільтр - цэдаль, фільтар

фільтрат - цыдыва, фільтрат

фільтрацыйная фракцыя - адцэджаная фракцыя, фільтрацыйная фракцыя

фільтрацыя - цыджэнне, фільтрацыя

фільтравать - цыдзіць, фільтраваць

фістула - сьвішч, фістула

флегматык - кархаўнік, флегматык

флексія - зьгінаньне, флексія

флексор - зьгінальніца (цяглаца), флексар

флора - расьлінасыць, флёра

флукутацыя - зыбаньне, флюктуацыя

фокальны - агмянёвы, фокусны, факальны

фолікул - торбачка, мяшэчак, фалікул

фолікулін - фалікулін

фон - тло, асноведзь

на фоне - на тле

фармацыя - утварэньне, фармацыя

формула - формула

фосфен - фасфэн

фосфоріраванне - фосфалаваньне

фосфоріраваньня коэффициент - фосфалаваньня памножнік

фотакінез - фотакінэз

фоторецептор - сьветлаарэцэптар, фотарэцэптар

фототаксис - сьветласкіраванасьць, фотатаксыс

фототропізм - фотатрапізм

фотосинтез - фотасінтэз

фракцыя - пагон, фракцыя

функцыя пищеварительного аппарата - функцыі стрававальнага апарату

функцыянальная - функцыянальная

ф.асимметрия полушарий - функцыянальная асымэтрыя паўсфэраў

ф.нагрузка - функцыянальнае напэставаньне

ф.подвижность - функцыянальная рухавасьць

ф.проба - функцыянальная спроба

функциональная система - функцы-

янальная сыстэма

ф.с.артериального давления -

функцыянальная сыстэма артэрыяльнага ціску

ф.с.газового состава крови -

функцыянальная сыстэма газавога складу крыві

ф.с.глюкозы в крови - функцыянальная сыстэма глюкозы ў крыві

ф.с.гомеостатическая - функцыянальная сыстэма гомэаэстатычная

ф.с.г.количества форменных элементов - функцыянальная сыстэма гомэаэстатычная колькасьці формавых складнікаў

ф.с.г.массы крови - функцыянальная сыстэма гомэаэстатычная масы крыві

ф.с.г.мочевыделения - функцыянальная сыстэма гомэаэстатычная брулевы-вядзеньня

ф.с.г.мочеобразования - функцыянальная сыстэма гомэаэстатычная брулеўтварэньня

ф.с.г.осмотического давления - функцыянальная сыстэма гомэаэстатычная асматычнага ціску

ф.с.г.питательных веществ - функцыянальная сыстэма гомэаэстатычная пажыўных рэчываў

ф.с.г.поведения - функцыянальная сыстэма гомэаэстатычная паводзінаў

ф.с.г.половых функций - функцыянальная сыстэма гомэаэстатычная плоцевых функцыяў

ф.с.г.психическая - функцыянальная сыстэма гомэаэстатычная псыхічная

ф.с.г.с активными поведенческими звеньями - функцыянальная сыстэма гомэаэстатычная з актыўнымі паводзіннымі лучакмі

ф.с.г.температуры тела - функцыянальная сыстэма гомэаэстатычная тэмпературы цела

ф.с.г.целенаправленного поведения - функцыянальная сыстэма гомэаэстатычная мэтакіраваных паводзінаў

функциональное напряжение -
 функцыянальнае напружаньне
функциональное состояние - функцы-
 янальны стан
функциональные резервы - функцы-
 янальныя рэзервы
функция - функцыя
ф.животного организма - функцыя
 жывёлага арганізму
ф.раз. деления - функцыя разьмерка-
 ваньня

Х

характер - характар
характеристика - характарыстыка
характеристический - характарыстычны
характерные черты - уласцівыя рысы
хвостатое ядро - хвастатая куля
хеморецептор - хэмарэцэптар
хемотаксис - хэмаскіраванасьць,
 хэматаксыс
хемотропизм - хэмаатрапізм
химический - хімічны
химические вещества - хімічныя
 рэчывы
химические сигналы - хімічныя
 сыгналы
хотьба - хадзі, хадня
холерик - запальны, халерык
холестерин - халестэроль
холоднэнергический - халінэргічны
холоднестераза - халінэстэраза
холодильник - лядоўня
холоднокровный - халаднакроўны
хорнов - харыён
хоронический - харыянічны
хроматография - хромаатаграфія
х.ва бумаге - хромаатаграфія на паперы
х.в колонке - хромаатаграфія ў калёнцы
хроматолиз - фарбаразбурэньне,
 храматаліз
хронаксиметрия - хронаксымэтрыя
хроексия - хроексыя
хроника - кроніка, хроніка
хронический - хранічны

хронограф - хранограф
хровотропный - часазалежны, частась-
 цевы, хранатрапны
хрусталик - крышталік
хрищ - храсток
художественный тип ВНД - мастацкі
 тып ННД

Ц

целенаправленный - мэтакіраваны
цельный - цэлы, (сплошной) сцэльны
центр - асяродак, цэнтар
центр (нервной системы) - цэнтар
 (нэрвовай сыстэмы)
ц.вкусовой - цэнтар смакавы
ц.глотания - цэнтар каўтаньня
ц.двигательный - цэнтар рухальны
ц.дыхания - цэнтар дыханьня
ц.жажды - цэнтар смагі
ц.жевания - цэнтар жаваньня
ц.зрительный - цэнтар зрокавы
ц.кашлевого - цэнтар кашлевы
ц.насыщения и голода - цэнтар
 насычаньня й голаду
ц.обонятельный - цэнтар нюхавы
ц.пищевой - цэнтар харчовы
ц.половой - цэнтар плоцэвы
ц.рвотный - цэнтар ванітны
ц.сердечно-сосудистый - цэнтар
 сэрцава-судзінны
ц.слюноотделительный - цэнтар
 сьлінавылучальны
ц.сна - цэнтар сну
ц.сосательный - цэнтар смактальны
ц.сосудодвигательный - цэнтар
 судзінарухальны
центры продолговатого мозга - цэнтры
 падоўжанага мозгу
центры спинальные - цэнтры
 спінальныя
центры спинного мозга - цэнтры
 спіннага мозгоў
центры среднего мозга - цэнтры
 сярэдняга мозгу
центральный - асяродкавы, цэнтральны

центральная нервная система -
 цэнтральная нервовая сыстэма
центральное зрение рефлекса -
 цэнтральны лучак рэфлексу
центральное серое вещество -
 цэнтральная шэрая матэрыя
цобъём крови - цэнтральны аб'ём
 крыві
центробежный - адасяродкавы,
 адцэнтравы
центростремительный - даасяродкавы,
 дацэнтравы
цепь рефлекторная - ланцуг рэфлексій-
 ны
цереброспинальная жидкость -
 цэрабраспінальная вадкасць
цереброспинальные пути -
 цэрабраспінальныя шляхі
цефализация - цэфалізацыя
цианоз - сінюха, цыяноз
цикл - кола, цыкаль
ц.трикарбоновых кислот - цыкаль
 трыкарбонавых кіслыў
циклические нуклеотиды - цыклічныя
 нуклеатыды
цинга - шкорбут
циркуляторный - абягальны, цыркуля-
 цыйны
циркуляция - абег, цыркуляцыя
цитаархитектоника - вузная будова,
 цытаархітэктоніка
цитология - цыталёгія
цитоплазма - цытаплазма
цифровой - лічбавы

Ч

частота - частасць
ч.дыхания - частасць дыхання
ч.мелькавший - частасць мільгаценьняў
ч.колебаний - частасць ваганняў
ч.критическая - частасць пераломная
 [крытычная]
ч.сердечных сокращений - частасць
 сэрцавых скарачэнняў
человек - чалавек

чёрное вещество - чорная матэрыя
четвероухомие - чатырохгрудасць
численный - лікавы, лічэбны, колькасны
число - лік
чихание - чыханьне, чханьне
чувствительность - чульлівасць,
 чуйнасць
ч.болевая - чульлівасць болевая
ч.вкусовая - чульлівасць смакавая
ч.глубокая - чульлівасць глыбокая
ч.кожная - чульлівасць скурная
ч.контрастная - чульлівасць кантраста-
 вая
ч.обонятельная - чульлівасць нюхавая
ч.слуховая - чульлівасць слыхавая
ч.капталівая - чульлівасць дотыкавая
ч.эпикритическая - чульлівасць
 эпікрытычная
чувствительный - чульлівы, чуйны
чувство - 1.(способность воспринимать
 внешние впечатления) пачуццё,
 напр.:органы пачуццяў; 2.(сознание)
 прытомнасць; 3.(ощущение) адчувань-
 не

Ш

шейное сплетение - шыйны суплёт
шейноворотниковая зона - каркава-
 каўняровая зона
шейногрудной ганглий - шыйнагрудны
 гангаль
шип - пыж, чэп, шып
пищики - пыжыкі, шыпкі
шишковидное тело - шышкавіда,
 шышкаватае цела, насадак
шкалирование - шкаляванне
шум - гоман, галас, шэст, шум
шум сердца - сэрцавы шум, шум сэрца
шунт - прасты шлях, шунт

Щ

щeka - шчака
щелочустойчивость - лугаўстойлівасць
щелочной резерв - лужная рэзэрва

цель - шчыліна, проразь
цёлоць - лут
цётчая каёмка - шчоткавы шляк,
шчоткавая аблямоўка

Э

эвакуацыя - выпаражненне, эвакуацыя
эволюция - эвалюцыя
эзофаготомия - эзафагатамія
эйфория - асалода, эўфарыя
эквивалент - раўназначнік, эквівалент
эквивалентный - раўназначны,
эквівалентны
эквивалентный - раўназначны,
эквівалентны
эксальтация - экзальтацыя
экзема - водрыца, экзэма
экзогенный - (з)вонкавы, экзагенны
экзокринный - вонкісакрэцыйны,
экзакрынны
эквотермический - экватэрмічны
экзоэнзим - вонкавы фермент, экзээнзім
экран - заслона, экран
экранирование - засланенне, экранаванне
эксcreция - вывадзенне, экскрэцыя
эксперимент - дослед, экспэрымэнт
экстерорецептор - экстэрацэптар
экстерорецепторный - экстэрацэпцыйны
экстирпация - выдаленне, экстырпацыя
экстракт - выцяжка, экстракт
экстралемнисковый - пазалетлевы,
экстралемніскавы
экстрасистолия - экстрасыстолія
экстрофузальный - экстрафузальны
эластический - гнуткі, эластычны
электрограмма - электрограма
электрод - электрод
электрокардиография -
электракардыяграфія
электрокортикография -
электракортыкаграфія
электролиз - электраразбурэнне,
электроліз
электромиография - электраміяграфія

электрон - электрон
электронный - электронны
электротонус - электратонус
электросон - электрасон
электрoфизиология - электрафізіялогія
электрофорез - электрафарэз
электроэмбриология -
электраэмбрыялогія
элемент - складнік, элемент
э.функциональной системы - складнік
функцыянальнае сыстэмы
форменный э. крови - формавы
складнік крыві
эмбрион - зародак, эмбрыён
эмоция - пачуццё, эмоцыя
эмпианальный - эмацыйны
эмфизема - эмфіэзма
э.лёгких - расшыткі лёгкіх
эндогенный - нутраны, эндагенны
эндокард - нутрасэрцавое, эндакард
эндокринология - эндакрыналогія
эндотелий - нутратканка, эндатэль
эндосфермент нутраны фермент,
эндафермент
энергетический - энэргетычны
э.затраты - энэргетычныя выдаткі
э.обеспечение функций - энэргетычныя
забеспячэнне функцыяў
энергия - энэргія
энергетрия - энэргамэтрыя
энзим - энзім
энтeрокиназа - энтэракіназа
энцефализация - энцэфалізацыя
энцефалография - энцэфалаграфія
эозинофил - эазынафіл
эпидемия - паморак, пошасьць, эпідэмія
эпилепсия - падучка, нязбытнік, эпілэсія
эпилептический падучкавы,
нязбытнікавы, эпілэсійны
эпиталамус - надзэрочка, эпіталамус
эпителий - пакрытніца, эпітэль
эргография - эргаграфія
эритробласт - эрытрабласт
эритроцит - эрытрацыт
эсэция - шымус, эсэнцыя
эстераза - эстэраза

этап - етап

э. **развития ребёнка** - этап розвіткы дзіцяці

эффект - эфэкт

эффективный - дзейсны, эфэктоўны

эферентный - краямклівы, эфэрэнтавы

эферентное звено - эфэрэнтавы лучак

э. **путь** - эфэрэнтавы шлях

Я

явление - з'ява, з'явішча

яд - атрута

ядерная оболочка - ядзеркавая абалонка

ядро - 1.(клетки) ядзерка; 2.(подкорковое) куля; 3.(атома) ядро

я. **бледное** - куля бледая

я. **зрительного бугра** - куля зронага груда

ядродержащий - ядзеркавы

язва - верад, язва

я. **атоническая** - верад атанічны

я. **геморрагическая** - верад гемаграгічны

я. **кишечника** - верад кішачніка

я. **омозолелая** - верад каляны

я. **простая** - верад звычайны

я. **прогрессирующая** - верад развітоўны

я. **роговицы** - верад прызаро́кі

язвенный - верадны, язавы

язык - язык

языкоглоточный - языкаглытнічны

языкодержатель - языкатрымальнік

языкоподобный - языкаваты, языкападобны

языковый - языковы

яичко - ядро, (мн.ч.) ядры

яичковый - ядравы

яичковые оболочки - ядравыя абалонкі

яичник - маі́чнік

яичниковый - маі́чнікавы

яйцевод - маі́чная труба

яйцевый - яйкавы

яйцеклетка - залодкавая вуза

яйцеподобный - яйкападобны

яйцо - яйка

ямка - ямінка

я. **паховая** - ямінка пахвінная, пахвіна

я. **подмышечная** - яміна пахавая, паха

янтарь - бурштін

янтарный - бурштынавы

ярменная вена - ярмо́вая вэна

ярменно-челюстная мышца - ярмо́ва-сківічная цягліца

яркий - зы́ркі, яскравы

ячеистый - сгаваты

ячейка - каморка, цэ́ля, ву́за

СКАРЫСТАНАЯ ЛІТАРАТУРА

- Л.Розанаў. Кароткі курс фізіялогіі чалавека. Мн.,БДЗ, 1932
- Л.Розанаў. Да фізіялогіі дражджавога бушавання.(Адб. са зборіку "Запіскі аддзелу прыроды і гаспадаркі" Т.1)
- Н.А.Агаджанян с соавт. Словарь физиологических терминов. М."Наука", 1987
- Н.Н.Весёлкин с соавт. Словарь-минимум физиологических терминов (на рус.,англ.,франц.,нем. языках). Ленинград, изд-во Ленинградского университета, 1980
- Л.И.Санюкевич. Краткий словарь физиологических терминов. Мн., "Вышэйшая школа", 1992
- Б.Е.Есипенко. Русско-Украинский физиологический словарь. Киев, изд-во УАН, 1966
- Зборнік прац Беларускага дзяржаўнага інстытута фізіятрыі, неўралогіі і траўматалогіі, вып.1, Мн., выд.БАІН, 1936
- Зборнік прац інстытута псіханеўралогіі, т.2-5, Мн., выд.БАІН, 1934-1936
- Беларуская навуковая тэрміналогія, вып.21. Слоўнік фізічнае тэрміналогіі. Мн., БАІН, 1929
- Беларуская навуковая тэрміналогія. Слоўнік матэматычнае тэрміналогіі. Мн., выд. Інбелкульту, 1927
- Беларуская навуковая тэрміналогія, вып.4. Тэрміналогія лёгікі й псіхалогіі. Мн., выд. Інбелкульту, 1923
- Беларуская навуковая тэрміналогія. Nomina Anatomica Alboruthemica, вып.1,2,3. Мн., выд. Інбелкульту - БАІН, 1926,1927,1929
- А.Глушко з суаўт. Расейска-беларускі хімічны слоўнік. Мн., "Беларусь-Тэхналогія", 1993
- Georgi Arnandov. Terminologia medica polyglotta (latinum, russ, kij, english, fransais, deutsch). Sofia, Medicina et phyzcultura, 1969
- Мэдычная думка/Медычная думка. Часопіс Аб'яднаньня беларускіх лекараў на чужыне. N 1-1947, 2-1949, 3-1950, Мюнхэн.
- С.М.Некрашэвіч, М.Я.Байкоў. Расейска-беларускі слоўнік. Мн., БДЗ, 1928
- Русско-белорусский словарь, т.1-2. Мн., БелСЭ, 1991
- Я.Станкевіч. Беларуска-расійскі (Вялікалітоўска-расійскі) слоўнік. New York, 6/г
- В.Ластоўскі. Расійска- беларускі (беларускі) слоўнік. Коўна, 1924 (рэпрэнт Мн., 1991)
- С.М.Грабчиков. Русско-белорусский словарь. Мн., "Народная асвета", 1990

"ТЭХНАЛОГІЯ" - ДЗЕЛЯ БАЦЬКАЎШЧЫНЫ!

Тэл./факс : (0172) 21-77-40

"ТЭХНАЛОГІЯ" - гэта:

- эскізы пячатак;
- распрацоўка арыгінал-макетаў, газет, кніг, слоўнікаў;
- распрацоўка фірменных знакаў, лагатыпаў, рэкламы і яе размяшчэнне;
- усталяванне найнавейшых выдавецкіх кампютарных праграм;
- выданне навучальнай, мастацкай, рэлігійнай, даведачнай літаратуры на роднай мове.

Слоўнік змакетавання на выдавецкай сістэме кампаніі "ТЭХНАЛОГІЯ", якая ўсталяўвалася пры дапамозе нашых суайчыннікаў з ЗША Янкі Ханенкі, Язэпа Арыхова, Васілі Мельяновіча, Міхася Наўмовіча з Францыі, а таксама Адымі Палюховіча, прэзідэнта фірмы "DAINOVA".

Шчырае ім дзякуй!

Кампютарны дызайн Сяргея Новіка і Сяргея Гудушанкі студэнтаў факультэта радыёфізікі і электронікі беларускага Дзяржаўнага ўніверсітэта.

Надрукавана ў друкарні НВА "Цэнтрсістэм"

220764 Мінск, пр. Партызанскі 2.

Наклад 1000 асобнікаў, заказ

